

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۱۷۹۵
شماره چاپ سابقه ۱۶۸۳
شماره ثبت ۶۴۵

دوره نهم - سال چهارم
تاریخ چاپ ۱۳۹۵/۲/۱۵

گزارش یک شوری

شماره ۸۴۳۵

تاریخ ۱۳۹۵/۲/۱۴

گزارش کمیسیون تلفیق لایحه برنامه پنجساله ششم توسعه به مجلس شورای اسلامی

لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵) به شماره چاپ ۱۶۸۳ که جهت رسیدگی به این کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردیده بود، در جلسات متعدد کارگروهها (فرابخشی- تولیدی و زیربنایی- دفاعی و امنیتی- اجتماعی و فرهنگی) و کمیسیون با حضور مسئولین دستگاههای ذی ربط با محوریت سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، کارشناسان مرکز پژوهشها، دیوان محاسبات، بانک مرکزی، نمایندگان اطاقهای بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی و تعاون مورد رسیدگی قرار گرفت و با اصلاحاتی در عنوان و متن و الحاقاتی به این شرح به تصویب رسید. اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای اسلامی می شود.

رئیس کمیسیون تلفیق لایحه برنامه ششم توسعه

غلامرضا مصباحی مقدم

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

اداره کل کمیسیونها، صحن و مشاورین

لایحه برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و احکام مورد نیاز آن

۱- اقتصاد کلان:

ماده ۱- به منظور تحقق صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی، اصلاح نظام درآمدی دولت و همچنین قطع وابستگی بودجه به نفت تا پایان برنامه ششم:

۱- برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح و یا معافیت مالیاتی جدید طی برنامه ممنوع است.

۲- عوارض موضوع ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده و بندهای آن و همچنین عوارض آلایندگی موضوع تبصره (۱) ماده مذکور و عوارض ارزش افزوده گاز طبیعی و عوارض شماره‌گذاری خودروها به شرح زیر توزیع می‌گردد:

الف- عوارض موضوع بند (الف) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، مربوط به هر استان، به حساب تمرکز وجوه آن استان نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان به نسبت شاخصها و ضرایبی که به موجب آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک سازمان و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، بین شهرداری‌ها و دهیاری‌های آن استان توزیع می‌گردد. سهم روستاهای فاقد دهیاری به حساب بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان مربوطه واریز خواهد شد تا صرف امور عمران و آبادانی همان روستاها شود.

ب- عوارض موضوع بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده و همچنین عوارض موضوع قانون ارزش افزوده گاز طبیعی و عوارض شماره‌گذاری خودروها موضوع بند (ج) ماده (۴۳) قانون مذکور به حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. وجوه مذکور حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به نسبت بیست درصد (۲۰٪) سهم کلانشهرها، پنجاه درصد (۵۰٪) سایر شهرها، و سی درصد (۳۰٪) روستاها بر اساس شاخصهایی که به موجب دستورالعملی که مشترکاً توسط سازمان و وزارت کشور ابلاغ می‌شود، محاسبه و بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها توزیع می‌گردد. سهم روستاهای فاقد دهیاری، به حساب بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان مربوطه واریز خواهد شد تا حسب مقررات و مصوبات کمیته‌های برنامه‌ریزی شهرستان‌ها صرف امور عمران و آبادانی شهرها، روستاها و شهرک و نواحی صنعتی آن شهرستان شود.

همچنین سی درصد (۳۰٪) عوارض ارزش افزوده دریافتی از واحدهای تولیدی مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی شهرستان‌ها برای تأمین زیرساخت‌ها و تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام شهرکها و نواحی صنعتی و شهرستان با تصویب کمیته برنامه‌ریزی شهرستان در اختیار شرکت صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی استان قرار می‌گیرد. این سهم از مبلغ مربوط به شهرهای آن شهرستان به نسبت کسر می‌گردد.

ج- عوارض موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده درخصوص واحدهای آلاینده مستقر در هر شهرستان به نسبت تأثیرگذاری (شدت) آلایندگی و جمعیت شهرها و روستاهای متأثر، با نظر کمیته

برنامه‌ریزی هر شهرستان بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی هر شهرستان (برای روستاهای فاقد دهیاری) توزیع می‌شود تا در راستای ارتقاء و بهبود محیط‌زیست و رفع، کاهش یا جلوگیری از عوامل آلاینده‌گی و تخریب محیط‌زیست، ارائه و بهبود خدمات بهداشتی و درمانی، ایجاد و توسعه زیرساخت‌های شهری و روستایی، توسعه و نگهداری فضاها و کمربندهای سبز و ورزشی هزینه شود.

در صورتی که آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض مزبور به نسبت تأثیرگذاری (شدت) آلاینده‌گی و جمعیت شهرستان‌های متأثر، با نظر شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان بین شهرستان‌های متأثر توزیع می‌شود.

در صورتی که شهرستان‌های متأثر از آلودگی در دو یا چند استان واقع شده باشند، عوارض آلاینده‌گی واحدهای بزرگ به نسبت تأثیرگذاری (شدت) آلاینده‌گی و جمعیت شهرستان‌های متأثر استان‌ها، با نظر کمیته‌ای متشکل از نمایندگان وزارت کشور، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) و سازمان حفاظت محیط‌زیست بین استان‌های متأثر توزیع می‌شود.

آیین‌نامه اجرائی مربوط به پیشنهاد سازمان و سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

د- از کل ارقام سهم مناطق روستایی سی درصد (۳۰٪) جهت هزینه‌های جاری و خدمات عمومی و تعمیر و نگهداری ابنیه عمومی واقع در محدوده روستا به دهیاری‌ها اختصاص می‌یابد و هفتاد درصد (۷۰٪) مابقی در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار می‌گیرد تا با هماهنگی فرمانداری‌ها و از طریق دهیاری‌های مربوط صرف توسعه و عمران روستاها شود.

ماده ۹- به منظور ارتقای عدالت اجتماعی، افزایش بهره‌وری در مصرف آب و انرژی و هدفمندکردن یارانه‌ها در جهت افزایش تولید و توسعه نقش مردم در اقتصاد، به دولت اجازه داده می‌شود که قیمت آب و حامل‌های انرژی و سایر کالاها و خدمات یارانه‌ای را با رعایت ملاحظات اجتماعی و اقتصادی و حفظ مزیت نسبی و رقابتی برای صنایع و تولیدات، به تدریج تا پایان سال ۱۳۹۹ با توجه به مواد (۱)، (۲) و (۳) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها اصلاح و از منابع حاصل به صورت هدفمند برای افزایش تولید، اشتغال، حمایت از صادرات غیرنفتی، بهره‌وری، کاهش شدت انرژی، کاهش آلودگی هوا و ارتقای شاخص‌های عدالت اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی از خانوارهای نیازمند، گسترش پوشش بیمه‌های بازنشستگی و تأمین هزینه‌های جاری و سرمایه‌گذاری شرکت‌های ذی‌ربط در چهارچوب بودجه‌های سالانه اقدام لازم را به عمل آورد.

بند الحاقی: دولت مکلف است به منظور کاهش تلفات کل شبکه برق کشور (تولید، انتقال و توزیع) تا میزان متوسط جهانی، افزایش راندمان نیروگاه‌های تولیدکننده برق حرارتی، افزایش ظرفیت‌های جدید و استفاده بهینه از منابع و ظرفیت‌های بخش، افزایش بهره‌وری و کاهش شدت انرژی و افزایش ضریب بازیافت مخازن نفتی را مطابق اهداف کمی مندرج در سند برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵) را با استفاده از سازوکارهای مندرج در ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام نماید و گزارش عملکرد آن توسط وزارتخانه‌های نفت و نیرو به کمیسیون‌های انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات به صورت ماهیانه ارائه نماید.

الف- برای محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد، تمام دستگاههای اجرائی از جمله قوه قضائیه و نیروهای مسلح مکلفند ضمن اجرائی نمودن چرخه مدیریت بهره‌وری در مجموعه خود، تمهیدات لازم را برای عملیاتی نمودن این چرخه در واحدهای تحت تولیت خود با هماهنگی سازمان ملی بهره‌وری ایران فراهم نموده و گزارش سالانه آن را به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارائه نمایند.

ب- به منظور جمع‌آوری گازهای همراه، شرکت ملی نفت مکلف است:

- ۱) در میدانی که هیچ‌گونه طرحی در راستای جمع‌آوری گازهای همراه آغاز نشده و در حال اجراء نیست، این گازها را طی برگزاری مزایده‌ای عمومی به صورت بلندمدت در اختیار بخش خصوصی قرار دهد.
- ۲) در میدانی که عملیات ساخت واحد یا واحدهایی جهت جمع‌آوری گازهای همراه در حال اجراء است، این گازها را طی برگزاری مزایده‌ای عمومی برای مدتی محدود در اختیار بخش خصوصی قرار دهد.
- ۳) در همه قراردادهای جدید نفتی در بخش بالادستی شرکت پیمانکار را ملزم به جمع‌آوری همه محصولات هیدروکربوری نموده و از سوزاندن هر مقدار از آن منع نماید.

به منظور افزایش ضریب بازیافت مخازن کشور در طول برنامه به میزان یک درصد (۱٪)، وزارت نفت موظف است طی سال اول برنامه، برنامه جامع صیانتی و ازدیاد برداشت از مخازن هیدروکربوری را با رعایت اولویت مخازن مشترک تهیه و برای حسن اجرای آن اقدامات لازم را به عمل آورد.

ج- دولت مکلف است به گونه‌ای عمل نماید که در سال پایانی برنامه نسبت درآمدهای مالیاتی به کل منابع بودجه عمومی به حد پنجاه و چهار و هفت دهم درصد (۷۵٫۷٪) افزایش و نسبت اعتبارات هزینه‌ای به کل مصارف بودجه عمومی به حد شصت و چهار و هشت دهم درصد (۸۶٫۸٪) کاهش یابد. همچنین دولت موظف است:

- ۱) سهم اعتبارات متفرقه در کل اعتبارات عمومی دولت را در پایان برنامه ششم حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) کاهش دهد.

۲) در پایان برنامه بدهی دولت به بانکها را نسبت به سال ۱۳۹۴ به قیمت ثابت تا پنجاه درصد (۵۰٪) کاهش دهد.

۳) کامل طرح جامع مالیاتی حداکثر تا پایان سال دوم برنامه پیاده‌سازی نماید.

۴) سبد سهام شامل سهم‌الشرکه دولت و نهادهای عمومی غیردولتی را حداکثر تا پایان سال اول برنامه مطابق احکام قانون سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحیه‌های بعدی آن شفاف‌سازی نماید.

۵) هر ساله کمک به دستگاههای کمک‌بگیر به استثنای کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور را کاهش داده و به تدریج کمک زیان شرکت‌های دولتی را تا پایان برنامه حذف نماید.

۶) طرحهای نیمه تمام دارای توجیه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی را اولویت‌بندی نموده و صرفاً منابع را به طرحهایی که در اولویت هستند اختصاص دهد.

۷) شروع طرح و پروژه‌های تملک دارایی سرمایه‌ای ملی جدید در طی برنامه صرفاً با پیشنهاد سازمان و با رعایت ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و در بودجه‌های سنواتی درج می‌گردد.

۸) فرآیند انتخاب و اولویت‌بندی طرح‌های عمرانی را بهره‌ور محور نماید.
۹) شفافیت رابطه دولت و بازار و افزایش اقتدار شورای رقابت برای محدود نمودن هرچه بیشتر انحصارات را ارتقاء دهد.

ماده ۳۰- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن برای دوره برنامه ششم تنفیذ می‌شود.
بند الحاقی- قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن در طول دوره اجرای برنامه ششم توسعه تنفیذ می‌شود.

ماده الحاقی (۱)

دولت موظف است طی سالهای برنامه ششم:
الف- بیست و پنج درصد (۲۵٪) واحدهای عملیاتی و خدمات دستگاههای اجرایی را به شبکه‌های حرفه‌ای و بخش خصوصی و سمن‌ها واگذار نماید.
ب- سی و پنج درصد (۳۵٪) وظایف و واحدهای عملیاتی را به مدیریت محلی واگذار کند.
ج- بیست درصد (۲۰٪) سقف پست سازمانی دستگاهها و بیست درصد (۲۰٪) فضای اداری دولتی را کاهش دهد.
د- ضمن رفع تبعیض در پرداخت مزایای شغلی در بخش دولتی، نظام پرداخت و معیشت بازنشستگان را بهبود بخشد.
ه- در شاخص ادراک فساد، جایگاه کشور را در حد شش کشور اول منطقه بهبود داده و نرخ تشکیل پرونده تخلفات اداری را به میزان سی درصد (۳۰٪) سال پایان برنامه پنجم کاهش دهد.
و- به گونه‌ای عمل نماید که در پایان برنامه رتبه جهانی ایران در رتبه‌بندی سالانه سازمان ملل متحد در شاخص توسعه دولت الکترونیک کمتر از هفتاد باشد.

ماده الحاقی (۲)

دولت مکلف است از طریق اجرای احکام مندرج در این قانون، اهداف زیر در خصوص متغیرهای اقتصاد کلان را محقق نماید:

الف- متوسط نرخ رشد هشت درصد (۸٪) تولید ناخالص داخلی در طول برنامه
ب- متوسط نرخ رشد پانزده و چهاردهم درصد (۱۵/۴٪) تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (به قیمت ثابت) در طول برنامه

ج- متوسط نرخ رشد دو و هشت دهم درصد (۲/۸٪) بهره‌وری کل عوامل تولید در طول برنامه
د- متوسط نرخ نه و چهار دهم درصد (۹/۴٪) بیکاری در طول برنامه و هفت درصد (۷٪) در سال پایانی برنامه

ه- تک رقمی شدن نرخ تورم تا به نحو پایدار پایان برنامه
و- متوسط نرخ رشد نقدینگی هجده درصد (۱۸٪) در طول برنامه
ز- افزایش ضریب جینی به سی و چهارصدم درصد (۳۴٪)

۲- بودجه و مالیه عمومی:

ماده ۲- به منظور همسو کردن بودجه‌های سنواتی با برنامه‌های توسعه، ایجاد انضباط مالی، اصلاح فرآیندهای برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی و همچنین نحوه نظارت بر عملکرد و هزینه‌های دولت تا پایان برنامه ششم:

۱- لویح بودجه سالانه در چهارچوب این قانون و با اعمال تعدیل‌های لازم با توجه به تحولات و شاخصهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تهیه و تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌شود.

۲- سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز سی درصد (۳۰٪) تعیین می‌شود که سالانه حداقل دو واحد درصد به این سهم اضافه می‌شود. بانک مرکزی مکلف است تا پایان هر سال نسبت به واریز این وجوه اقدام کند.

۳- در اجرای ماده (۱۶) قانون مدیریت خدمات کشوری، دستگاههای اجرائی مکلفند تا پایان برنامه ششم توسعه صددرصد (۱۰۰٪) از واحدهای عملیاتی خود را براساس بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد اداره کنند. در مورد آن دسته از دستگاههای اجرائی که بخشی از فعالیت‌های خود را براساس بهای تمام شده اداره می‌نمایند، مبالغی که براساس تفاهمنامه عملکرد به حساب واحد مجری (عملیاتی) فعالیت واگذار شده واریز می‌گردد به عنوان کمک تلقی شده و به هزینه قطعی منظور می‌شود و بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاههای دولتی و صرفاً براساس آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی که متضمن پیش‌بینی نحوه نظارت بر هزینه‌ها و تحقق اهداف پیش‌بینی شده است، هزینه می‌شود.

۴- حذف شد.

۵- به دولت اجازه داده می‌شود با بازرگری و غربالگری طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موجود، طرحهایی را که واجد شرایط مذکور در ماده (۲۳) قانون «الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» نیستند، متوقف و یا حداکثر ظرف مدت دو سال به بخش خصوصی واگذار نماید.

۶- کلیه وجوهی که به عنوان جزای نقدی یا جریمه نقدی بابت جرائم و تخلفات توسط مراجع قضائی، شبه‌قضائی، انتظامی و اداری اخذ می‌شود به خزانه واریز می‌گردد. دستگاههای ذی‌ربط حق استفاده از درآمد فوق را ندارند.

دولت موظف است اعتبار مورد نیاز دستگاههای مذکور را که از محل درآمد- هزینه تاکنون تأمین گردیده است در ردیفهای اعتبارات عمومی بودجه سنواتی مربوطه لحاظ نماید.

کلیه قوانین و مقررات مغایر از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون لغو می‌گردد.

ماده ۳۱- به منظور اجرائی نمودن احکام این قانون و نظارت بر حسن اجرای احکام برنامه ششم:

۱- دولت گزارش‌های نظارتی سالانه برنامه را از سال دوم برنامه در چهارچوب برنامه ششم توسعه و براساس اهداف اصلاح شده برنامه‌های بخشها و فصول که تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد تنظیم می‌نماید. این گزارش حداکثر تا پایان مرداد ماه هر سال به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد.

۲- تمامی آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرائی مورد نیاز این قانون توسط سازمان و با همکاری سایر دستگاههای اجرائی تهیه و حداکثر تا سه ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده الحاقی (۳) - دولت مکلف است در طول سال‌های اجرای برنامه، بودجه شرکت‌های دولتی و سازمان‌های

مناطق آزاد تجاری را با توجه به مواد زیر تنظیم و تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید:

۱- در تنظیم بودجه شرکت‌های دولتی و سازمان‌های مناطق آزاد تجاری در لوایح بودجه، علاوه بر بودجه پیشنهادی سال آینده عملکرد بودجه شرکت و سازمان‌های مناطق آزاد تجاری در دو سال گذشته ارائه خواهد شد. جداول و ارقام بودجه شرکت‌های دولتی و سازمان‌های مناطق آزاد تجاری باید به گونه‌ای تنظیم شود که ارقام پیش‌بینی بودجه شرکت‌های دولتی و سازمان‌های مناطق آزاد تجاری در سال آینده قابل مقایسه با عملکرد سال گذشته باشد.

۲- بازآرایی بودجه شرکت‌های دولتی و سازمان‌های مناطق آزاد تجاری براساس تقسیم‌بندی ماده (۲) قانون

اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

۳- بودجه تمامی اشخاص حقوقی دولتی که دارای ساختار شرکتی هستند جداگانه در پیوست شرکت‌های

دولتی و سازمان مناطق آزاد تجاری درج گردد.

ماده الحاقی (۴) - هزینه‌هایی که توسط اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و بخش‌های مردمی برای مشارکت،

صرف احداث و تکمیل فضاها، اماکن و باشگاه‌های ورزشی و پایگاه‌های مقاومت بسیج شود، از درآمد مشمول مالیات آنها برابر تأیید وزارت ورزش و جوانان و سازمان بسیج مستضعفین بنابه مورد کسر می‌شود. ساخت و ساز فضاها، یادشده و بخشی یا تمامی ملک اهداء شده و انتقال آنها به مراجع ورزشی دولتی یا سازمان بسیج مستضعفین نیز از پرداخت هرگونه عوارض معاف و مشمول مالیات صفر هستند.

۳- نظام تأمین منابع مالی:

ماده ۳- به منظور اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور و همچنین تسهیل مبادلات مالی از طریق

تأمین منابع مالی داخلی و خارجی، دستگاه‌های اجرائی و بانک‌های عامل موظفند در استفاده از تسهیلات مالی خارجی موارد زیر را رعایت کنند:

۱- تمامی طرح‌های دستگاه‌های اجرائی که از تسهیلات مالی خارجی استفاده می‌کنند با رعایت سیاست‌های

کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی با مسئولیت وزیر و یا بالاترین مقام اجرائی دستگاه ذی‌ربط و تأیید شورای اقتصاد باید دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست محیطی باشند. زمان‌بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیت‌ها، امکانات و توانایی‌های داخلی و رعایت قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات مصوب ۱۳۹۱/۵/۱» باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.

۲- تمامی معاملات و قراردادهای خارجی که بیش از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار باشد با رعایت قوانین

مربوط شامل قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آن در امر صادرات» تنها از طریق مناقصه محدود و یا بین‌المللی با درج آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار و رسانه‌های الکترونیکی داخلی و خارجی انجام و منعقد می‌شود. موارد استثناء به تأیید کمیته سه نفره متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان و وزیر وزارتخانه مربوطه یا بالاترین مقام اجرائی ذی‌ربط می‌رسد. در کلیه مناقصه‌ها، حق کنترل و بازرسی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه‌ها برای خریدار

محفوظ است. وزیر یا بالاترین مقام اجرائی ذی ربط، مسؤول حسن اجرای این موضوع است. بانک مرکزی فقط مجاز به تعهد یا پرداخت بهای معاملات و قراردادهایی است که تأیید بالاترین مقام دستگاههای اجرائی مبنی بر رعایت مفاد این بند را داشته باشد.

قراردادهایی که به تشخیص هیأت وزیران ماهیت محرمانه دارند از شمول این حکم مستثنی بوده و نیاز به طرح و تأیید موضوع در کمیته مذکور ندارند.

ماده ۴- به منظور گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه‌ها)، دولت مجاز است:

۱- تا پایان برنامه ششم، معادل کل بدهی های قطعی شده خود به اشخاص تا پایان سال ۱۳۹۴ را از طریق انتشار اوراق بهادار تسویه می نماید. اوراق مذکور با رعایت قانون اوراق بهادار تا سقف مندرج در قوانین بودجه سنواتی و مصون از تورم، طبق آیین نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می رسد، انتشار می یابد.

۲- به منظور تأمین اعتبار لازم برای پرداخت های مرتبط با اوراق بهادار مذکور (اعم از سود و اصل)، هر ساله ردیف خاصی را در لایحه بودجه سنواتی پیش بینی کند. در صورت عدم تحقق یا عدم تکافوی اعتبار مصوب در بودجه سالانه، پرداخت های مربوط به اوراق بهادار منتشره در سررسیدهای معین توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی از محل درآمد عمومی همان سال قابل تأمین و پرداخت است. این حکم تا زمان تسویه اوراق بهادار یادشده به قوت خود باقی است.

اوراق بهادار صادره با نام و مصون از تورم بوده و معاملات این اوراق صرفاً در بازارهای متشکل اوراق بهادار تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار و با رعایت مقررات این بازارها مجاز است و معاملات آنها خارج از بازارهای یادشده ملغی و بلااثر است. عرضه و معاملات این اوراق بهادار به کسر (کمتر از ارزش اسمی) و همچنین با نرخ سود شناور مجاز است. تضمین بازخرید قبل از سررسید اوراق بهادار مذکور توسط بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و اشخاص تحت کنترل آنها، مجاز نمی باشد. بانکها، دستگاههای اجرائی و شرکتهای دولتی که اوراق بهادار برای تأمین مالی آنها منتشر می شود باید اطلاعات موردنیاز سرمایه گذاران را متناسب با دستورالعملی که به تصویب شورای بورس می رسد، منتشر نماید.

۳- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود به منظور استفاده از دارایی های دولت برای انتشار اوراق بهادار پیش بینی شده در این قانون ضمن اجرای سامانه جامع اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاههای اجرائی (سادا) حسب مورد نسبت به انجام اقدامات مورد نیاز برای مدیریت و استفاده از دارایی ها و اموال دستگاههای اجرائی به منظور انتشار صکوک اسلامی اقدام نماید. کلیه دستگاههای اجرائی در اجرای ماده (۱۳۷) قانون محاسبات عمومی کشور و تبصره (۱۰) ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مکلفند ضمن همکاری لازم حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به ثبت کلیه اموال غیرمنقول اعم از اراضی، املاک، ساختمانها و فضاهاى ادارى در اختیار یا تصرف اعم از اینکه دارای سند مالکیت بوده یا فاقد سند مالکیت باشند، اجاری یا وقفی یا ملکی و... در سامانه اقدام نمایند. صدور هرگونه مجوز برای واگذاری حق استفاده، تغییر

بهره‌بردار، فروش اموال غیرمنقول پرداخت هزینه نگهداشت و بهره‌برداری آنها بدون ثبت اطلاعات در سامانه مذکور و اخذ کد رهگیری ممنوع می‌باشد.

۴- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود با تصویب هیأت وزیران و رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و در چهارچوب آیین‌نامه اجرائی این بند از سهام دولت در شرکتها، به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق بهادار اسلامی (صکوک) استفاده نماید.

۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است اسناد خزانه اسلامی را به‌منظور رفع عدم تعادل‌های منابع و مصارف بودجه عمومی در طی یک‌سال مالی منتشر نماید. اصل و سود اوراق مزبور در صورت عدم تکافوی اعتبار مصوب از سرجمع درآمد عمومی قابل تأمین و پرداخت است.

ماده ۵- صندوق توسعه ملی مجاز است به طرحهایی که توسط سازمان‌های توسعه‌ای شامل ایدرو، ایمیدور، سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکت توانیر، با مشارکت حداکثر چهل و نه درصد (۴۹٪) با بخش غیردولتی در مناطق کمتر توسعه‌یافته سرمایه‌گذاری می‌نمایند، تسهیلات ارزی پرداخت نماید.

ماده الحاقی (۵)- سازمان‌های توسعه‌ای مکلفند پس از سه‌سال از زمان بهره‌برداری، سهام خود را در طرحهای مذکور به بخشهای خصوصی و تعاونی برطبق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی واگذار نمایند.

ماده ۲۳- اداره امور بانک مرکزی طبق قانون پولی و بانکی مصوب سال ۱۳۵۱ می‌باشد و برای اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در جهت ارتقای شفافیت و سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات:

۱- بانک مرکزی مکلف است در چهارچوب ضوابطی که به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد، علاوه بر اختیارات قانونی خود مقرر در قانون پولی و بانکی کشور، حسب مورد یک یا چند مورد از اقدامات نظارتی و انتظامی زیر را نیز در قبال بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی متخلف اعمال نماید:

الف- اعمال جریمه نقدی تا سقف حداکثر یک درصد (۱٪) آخرین سرمایه ثبت‌شده بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متخلف متناسب با سطح و نوع تخلف از محل سهم سود سهامداران

ب- اعمال محدودیت یا ممنوعیت توزیع سود و اندوخته‌ها به سهامداران و یا پرداخت پاداش و مزایای مدیران

ج- حسب مورد، سلب حق رأی تمام یا برخی از سهامداران به‌طور موقت؛ سلب حق تقدم خرید سهام تمام یا برخی از سهامداران و یا الزام به واگذاری سهام خود و اعمال ممنوعیت تملک سهام در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی

د- لغو مجوز فعالیت

ه- سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره

مرجع رسیدگی به تخلفات و صدور حکم به اقدامات نظارتی و انتظامی موضوع این تبصره، هیأت انتظامی بانکها خواهد بود.

۲- به منظور ارتقای سلامت، ثبات و شفافیت شبکه بانکی کشور، بانک مرکزی موظف است مقررات لازم را متناسب با استانداردهای بین‌المللی در خصوص هر یک از موارد زیر تدوین و پس از تصویب در شورای پول و اعتبار، به مورد اجراء گذارد.

الف- تعیین نسبت کفایت سرمایه

ب- تعیین نحوه طبقه‌بندی دارایی‌ها و میزان ذخیره‌گیری مطالبات غیرجاری

ج- تعیین نسبت‌های نقدینگی

د- تعیین حداقل الزامات ناظر بر نظام کنترل‌های داخلی

عدم رعایت ضوابط و مقررات موضوع این تبصره از سوی بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، مستوجب اعمال اقدامات نظارتی و انتظامی در قبال آنها خواهد بود.

۳- طرح هرگونه دعوی که منشأ آن اقدامات نظارتی بانک مرکزی باشد، باید به طرفیت بانک مزبور صورت پذیرد و افراد ذی‌مدخل در امر نظارت را نمی‌توان طرف دعوی قرار داد، جز در مواردی که موضوع دعوی انتساب جرم باشد.

منظور از اقدامات نظارتی، اقداماتی است که در راستای اعمال نظارت بر بانکها، مؤسسات اعتباری غیربانکی، تعاونی‌های اعتبار، صندوق‌های قرض‌الحسنه، صرافی‌ها و شرکتهای واسپاری (لیزینگ) در صلاحیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده و مشتمل بر اقدامات به‌عمل آمده در تمامی مراحل تأسیس، اعطای مجوز، نظارت بر فعالیت، تغییرات ثبتی، بازسازی، ادغام، انحلال و تصفیه می‌باشد.

۴- به منظور اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار پولی، بانکی و اعتباری کشور و ساماندهی مؤسسات فعال در بازار غیرمتشکل پولی، هرگونه انجام عملیات بانکی، عملیات واسپاری (لیزینگ) و یا عملیات صرافی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی بدون أخذ مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جرم محسوب می‌شود و مرتکبان حسب اقتضاء به یک یا چند مورد از مجازات‌های تعزیری درجه یک موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.

مسئولیت بازپرداخت کلیه تعهدات و بدهیهای مؤسسات مذکور، متضامناً برعهده مؤسسان، هیأت‌امنا و سهامداران مؤثر آنها می‌باشد. قوه قضائیه مکلف است با همکاری دولت لایحه جامع موضوع این بند را حداکثر تا پایان سال اول برنامه به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۵- نیروی انتظامی موظف است حسب اعلام بانک مرکزی نسبت به توقف فعالیت و یا تعطیل نمودن شعبه یا مؤسسه مربوطه اقدام و از شعب و مؤسساتی که فعالیت پولی و بانکی انجام می‌دهند مطالبه مجوز فعالیت از بانک مرکزی نماید. مواردی را که نیروی انتظامی فاقد مجوز شناسایی می‌کند به بانک مرکزی اعلام و حسب تصمیم بانک مذکور نسبت به اعطای مهلت حداکثر تا یک ماه، اخطار، توقف فعالیت و یا تعطیلی آنها اقدام نماید.

۶- هرگونه تبلیغ برای ارائه خدمات پولی و بانکی باید براساس آیین‌نامه ابلاغی بانک مرکزی باشد. تخلف از این حکم مستوجب جزای نقدی تا میزان ده برابر هزینه تبلیغ صورت گرفته خواهد بود که به حساب خزانه واریز خواهد شد.

ماده الحاقی (۶) - دولت موظف است نظام تأمین مالی را به گونه‌ای مدیریت نماید که در پایان برنامه نسبت کفایت سرمایه بانکها به حداقل ده درصد (۱۰٪)، نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات به حداکثر پنج درصد (۵٪)، سهم بازار بین بانکی از تأمین مالی کوتاه‌مدت بانکها به حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) و نسبت خالص دارایی‌های ثابت به حقوق صاحبان سهام به حداکثر سی درصد (۳۰٪) برسد.

همچنین دولت مکلف است اقدامات لازم را برای امور زیر به عمل آورد:

الف - افزایش استقلال و پاسخگویی بانک مرکزی نسبت به هدفگذاری نرخ تورم و نرخ ارز
ب - افزایش نسبت ارزش بازار سرمایه به نود درصد (۹۰٪) ارزش تولید ناخالص داخلی در سال پایانی

برنامه

ج - جذب متوسط سالانه دوازده میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

د - افزایش سالانه دودهم درصد (۲٪) واحد به طور متوسط در ضریب نفوذ بیمه

ه - ایجاد سامانه‌ای واحد با مشارکت بانک مرکزی، وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن

و تجارت برای شفاف و قابل پیش نمودن مصارف ارزی در اقتصاد

و - نظارت بر مصرف تسهیلات بانکی توسط بانک مرکزی و اختصاص حداقل شصت درصد (۶۰٪)

تسهیلات به بخشهای تولیدی و صنعتی

ز - تکمیل استقرار صندوق ضمانت سپرده‌ها

ح - تکمیل بانکداری یکپارچه و متصل شدن تمامی سامانه‌های الکترونیکی بانک مرکزی جهت افزایش

شفافیت و پی‌گیری جهت اجرائی شدن کامل مصوبه شورای عالی امنیت ملی در خصوص بازار غیرمتشکل پولی

ماده الحاقی (۶/۱) - دولت موظف است نظام تأمین مالی را به گونه‌ای مدیریت نماید که در پایان برنامه

نسبت کفایت سرمایه بانکها به ده درصد (۱۰٪)، نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات به ۵ درصد، سهم بازار بین

بانکی از تأمین مالی کوتاه‌مدت بانکها به هفتاد درصد (۷۰٪) و نسبت خالص دارایی‌های ثابت به حقوق صاحبان

سهام به سی درصد (۳۰٪) برسد.

همچنین دولت مکلف است اقدامات لازم را برای امور زیر به عمل آورد:

الف - افزایش استقلال و پاسخگویی بانک مرکزی نسبت به هدفگذاری نرخ تورم و نرخ ارز.

ب - افزایش نسبت ارزش بازار سرمایه به ۹۰ درصد ارزش تولید ناخالص داخلی در سال پایانی برنامه.

ج - جذب متوسط سالانه ۱۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی.

د - افزایش سالانه ۰,۲ واحد به طور متوسط در ضریب نفوذ بیمه.

ه - ایجاد سامانه‌ای واحد با مشارکت بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن

و تجارت برای شفاف و قابل پیش نمودن مصارف ارزی در اقتصاد.

و - افزایش هر ساله سهم بخش‌های تولیدی از تسهیلات بانکی.

ز - تکمیل استقرار صندوق ضمانت سپرده‌ها.

ح - تکمیل بانکداری یکپارچه و متصل شدن تمامی سامانه‌های الکترونیکی بانک مرکزی جهت افزایش

شفافیت و پی‌گیری جهت اجرائی شدن کامل مصوبه شورای عالی امنیت ملی در خصوص بازار غیرمتشکل پولی.

ماده ۲۷ - حذف شد.

۴- محیط کسب و کار و خصوصی سازی:

ماده ۶- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با هدف تضمین امنیت سرمایه‌گذاری و کارآفرینی در کشور جذب متخصصان، صیانت، حفاظت و مقابله با اخلال در امنیت اشخاص و بنگاهها و کاهش خطر(ریسک) اجتماعی در محیط کسب و کار، با همکاری سازمان، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارتخانه‌های اطلاعات، دادگستری و کشور، اطاق‌های تعاون و بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و اصناف بدون حق رأی الزامات ارتقای امنیت فضای کسب و کار را تهیه و به تصویب شورای عالی امنیت ملی برساند.

ماده ۱۱-

۱- در جهت اجرای مردمی شدن اقتصاد و گسترش سهم بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد و به منظور افزایش بهره‌وری و ارتقای سطح کیفی خدمات و مدیریت بهینه هزینه به تمامی دستگاههای اجرایی که عهده‌دار وظایف اجتماعی، فرهنگی و خدماتی هستند (از قبیل واحدهای بهداشتی و درمانی، مراکز بهزیستی و توانبخشی، مراکز آموزشی، فرهنگی، هنری، و ورزشی و مراکز ارائه‌دهنده خدمات و نهادهای کشاورزی و دامپروری) اجازه داده می‌شود در چهارچوب استانداردهای کیفی خدمات که توسط دستگاه ذی‌ربط تعیین می‌گردد، نسبت به خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی (به‌جای تولید خدمات) اقدام نمایند.

آیین‌نامه این ماده شامل نحوه تعیین قیمت خرید خدمات و تعیین تکلیف نیروی انسانی و ساختار به پیشنهاد سازمان و دستگاههای اجرایی ذی‌ربط به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۲- به منظور نظارت بیشتر بر بنگاههای در حال واگذاری و همچنین بنگاههای واگذار شده به صورت کنترلی، اسامی این بنگاهها از سوی سازمان خصوصی‌سازی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و بانک مرکزی اعلام می‌شود. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است ثبت صورتجلسات مجامع عمومی و هیأت مدیره و همچنین دخل و تصرف در اموال و املاک بنگاههای مزبور را پس از اخذ مجوز کتبی از سازمان خصوصی‌سازی انجام دهد. بانک مرکزی موظف است طی دستورالعمل اعلامی به بانکها و مؤسسات اعتباری خصوصی و دولتی، اعطای هرگونه تسهیلات به بنگاههای مذکور را مشروط به اخذ مجوز از سازمان خصوصی‌سازی نماید.

تبصره- دولت مجاز است از طریق بانک مرکزی، بدهی‌های ارزی ایجاد شده شرکت ملی نفت ایران به سامانه بانکی کشور طی سالهای ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۲ را به تدریج طی سالهای برنامه ششم از محل مازاد منابع نفت و گاز و وصولی‌های صادرات نفت خام و میعانات گازی پس از تحقق ردیفهای درآمدی بودجه عمومی سنواتی و تسویه حساب فیما بین وزارت نفت و دولت و پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی پرداخت نموده و هر شش‌ماه یکبار گزارش آن را به هیأت وزیران و کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی اعلام نماید. به میزان پرداخت انجام شده، بدهی شرکت ملی نفت کسر و سهام دولت در شرکت مزبور افزایش می‌یابد. این تبصره مانع از ایفای تعهدات شرکت ملی نفت برای پرداخت بدهی‌های مربوط به سامانه بانکی نمی‌شود.

ماده الحاقی (۷)- سازمان‌های مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی و دبیرخانه موظف‌اند شرکتهای خود را در

سامانه مالیاتی ثبت و اظهارنامه تسلیم کنند و زمانی که صادرات داشته باشند از معافیت مقرر در قانون بهره‌مند خواهند شد.

ماده الحاقی (۸) - در راستای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در ارتباط با اولویت و جایگاه بخش خصوصی در اقتصاد ایران و واگذاری امور تصدی‌گری به بخش خصوصی و با عنایت به اهمیت و نقش مؤثر فضای کسب و کار، اختیار صدور مجوز برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی داخلی و خارجی به اتاق‌های سه‌گانه کشور شامل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون مرکزی و اتاق اصناف ایران واگذار می‌شود.

۵- توازن منطقه‌ای، توسعه روستایی و توانمند سازی فقرا:

ماده ۲۱- به منظور رقابت‌پذیرکردن استان‌ها، عدالت بین منطقه‌ای و سرزمینی و تقویت خوداتکایی استان‌ها، افزایش انگیزه وصول درآمدهای استانی و کاهش عدم تعادل‌های منطقه‌ای، به دولت اجازه داده می‌شود:

۱- درآمدها و هزینه‌هایی که ماهیت استانی دارند را تعیین و طی سال اول برنامه ششم در چهارچوب نظام درآمد- هزینه استانی به صورت سرجمع درآمدها، اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر استان (برمبنای وجوه دریافتی و یا واریزی به خزانه) در بودجه سنواتی اعمال نماید. مازاد بر درآمدهای وصولی نسبت به سقف مصوب هر استان براساس دستورالعمل ابلاغی سازمان برای تأمین اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، در مقاطع سه‌ماهه به استان‌های ذی‌ربط توزیع می‌گردد.

۲- حذف شد.

۳- دولت موظف است در سال اول برنامه کلیه اختیارات و وظایف قابل واگذاری دستگاههای اجرایی به دستگاههای متناظر در استان‌ها را تعیین و در جهت تقویت اختیارات و تصمیم‌گیری واگذار نماید.

ماده الحاقی (۹) - دولت موظف است به منظور استحکام بخشی ساخت و سازها، دستیابی به توسعه پایدار و تأمین مسکن برای اقشار کم‌درآمد شهری و کاهش آسیب‌پذیری سکونتگاههای روستایی (باهدف بهسازی و نوسازی مسکن روستایی) با تأمین منابع و تسهیلات ارزان‌قیمت مورد نیاز در طول برنامه ششم اقدام‌های زیر را از طریق بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به عمل آورد:

الف- بهسازی و نوسازی سالانه حداقل دویست هزار (۲۰۰,۰۰۰) واحد مسکونی روستایی با پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت با کارمزد پنج درصد (۰.۵٪) و تأمین مابه‌التفاوت سود تسهیلات برای دوران مشارکت مدنی و فروش اقساطی، همچنین تضمین مانده مطالبات معوق شامل اصل، سود و هزینه‌های متعلقه و ارائه تضمین‌نامه مورد قبول بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ب- کمک به احداث سالانه دویست هزار (۲۰۰,۰۰۰) واحد مسکونی برای خانوارهای شهری کم‌درآمد شهری از طریق تأمین تسهیلات ارزان‌قیمت به ازای هر واحد ششصد میلیون ریال، تا بنیاد مسکن انقلاب اسلامی متناسب با پیشرفت کار در اختیار خانوارها قرار دهد و تأمین کمک یارانه‌ساخت تا سقف صد میلیون ریال (متوسط هفتاد میلیون ریال) برای هر واحد مسکونی از طریق کمک دولت به حساب ۱۰۰ حضرت امام (ره).

ج- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور پرداخت مابه‌التفاوت سود تعیین شده سهم متقاضی تا نرخ مصوب تسهیلات مذکور را تضمین و براساس اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی و تأمین می‌نماید.

ماده الحاقی (۱۰) - دولت مکلف است اقدامات زیر را در خصوص تحقق اهداف توازن منطقه‌ای و توانمندسازی

فقرا به انجام رساند:

۱- تنظیم و ارائه کلیه اعتبارات مربوط به عمران و توسعه روستایی و عشایری در بودجه سنواتی تحت پیوستی با عنوان «توسعه روستایی و عشایری پایدار»

۲- اعطای کمکهای فنی-اعتباری مناسب برای توسعه بنگاههای کوچک و متوسط دارای توجیه اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی در یک یا چند روستا یا مناطق عشایری، با توجه به قابلیت‌های آمایشی، نیازها و اولویت‌های محلی و بر اساس رویکرد زنجیره‌ای

آیین‌نامه این بند حداکثر ظرف مدت سه ماه بعد از تصویب این قانون به وسیله وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۳- اعطای کمکها و اعتبارات لازم برای توسعه نمایشگاهها، بازارچه‌ها، بازارها، پایانه‌ها، خوشه‌های تولیدات روستایی، انبارها و سردخانه‌ها، بر اساس طرح پیشنهادی موجه، به اشخاص حقوقی صاحب صلاحیت (سازماندهی شده در نظام فنی روستایی کشور)

۴- استقرار «نظام تأمین مالی روستایی» با حداکثر بهره‌گیری از ظرفیت موجود در راستای:

تسهیل فضای کسب و کار؛ جذب نقدینگی جامعه و هدایت آن به تولید؛ توسعه صندوق‌های خطرپذیر و ضمانت سرمایه‌گذاری؛ تأمین نیازهای اساسی روستاییان و عشایر

ارتقای شاخصهای توسعه روستایی و عشایری به‌ویژه در زمینه سرانه درآمدی، تولید ناخالص داخلی، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، بیکاری، نرخ پس‌انداز، فقر اندازه‌گیری شده بر اساس نمایه‌های چندبعدی، شکاف درآمدی روستایی- شهری، سهم از صادرات غیرنفتی و سهم جمعیت دچار سوء تغذیه به میزان حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) و تثبیت جمعیت روستایی حداقل در سطح سی و پنج درصد (۳۵٪) جمعیت کشور تا انتهای برنامه ششم.

۶- نظام اداری و مبارزه با فساد:

ماده ۷- دولت مکلف است به منظور رفع مشکلات صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد در

برنامه ششم توسعه اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف- حداکثر در سه ماهه اول اجرای برنامه ششم نسبت به انجام محاسبات فنی و تعهدات آتی کسورات صندوق فولاد (محاسبات اکچوئری) با شاخصهای مورد تأیید سازمان تأمین اجتماعی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از جمله سن امید به زندگی، نرخ تورم، نرخ رشد دستمزد، مستمری و تنزیل و تأیید سازمان حسابرسی کل کشور اقدام نماید.

ب- دولت مکلف است براساس محاسبات انجام شده تفاوت قیمت‌گذاری اموال و دارایی‌های صندوق و تعهدات فعلی و آتی آن را طی پنج سال به نحوی که سهم هر سال کمتر از بیست (۲۰٪) درصد نباشد به یکی از طرق مشروحه به صندوق پرداخت نماید:

۱- منابع عمومی از طریق خزانه‌داری و بودجه‌های سنواتی

۲- سهم‌الشرکه دولتی در شرکتها

۳- واگذاری امتیازات و انحصارات در اختیار دولت

۴- انتشار صکوک و اموال مشارکت با تعهد پرداخت دولت

ج- در صورت عدم پرداخت کل بدهی در سال اول، بدهی‌های تسویه نشده از تفاوت اموال و دارایی‌ها و تعهدات صندوق که در سالهای بعد پرداخت می‌گردد به استناد بند «ه» ماده (۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه تأمین اجتماعی براساس سود اوراق مشارکت به روزرسانی و پرداخت می‌گردد.

پس از انجام موارد فوق و تأیید هیأت امنای سازمان تأمین اجتماعی و همزمان با پرداخت اولین قسط براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید انتقال ارکان، اموال، دارایی‌ها و تعهدات و مطالبات صندوق مذکور به سازمان تأمین اجتماعی انجام و پس از انجام کل تعهدات اقدام به ادغام صندوق و تطبیق مضمولان با مقررات تأمین اجتماعی خواهد شد.

ماده الحاقی (۱۱)- به منظور عمران و آبادانی روستاها و مدیریت مسائل و مشکلات مرتبط با روستاها وزارت عمران و توسعه روستاها (جهادسازندگی) تشکیل می‌گردد. دولت مکلف است تا پایان سال اول برنامه ششم توسعه ساختار، وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات این وزارتخانه را هماهنگ با سایر ساختارهای دولتی و غیردولتی تهیه و برای تصویب به مجلس ارائه نماید.

ماده الحاقی (۱۲)- دولت مکلف است تا پایان اول برنامه با ارائه استاندارد و شاخص مبتنی بر این چهار ویژگی (تولید یا کسب، ذخیره یا بازیابی، تبادل درونی، انتشار و افشاء) وضعیت سامانه‌های اطلاعات موجود را قاعده‌مند نموده و پویایی آن را رصد نماید. دولت موظف است با ایجاد پایگاه داده‌ای جامع ذیل یک ارگان مستقل (مرکز آمار)، به اتصال هرچه بهتر و سریع‌تر بانکهای موجود داده‌ای (که به شکل جزیره‌ای عمل می‌کنند) اقدام و تا پایان سال اول برنامه از این نظام جامع اطلاعاتی کشور رونمایی شود.

ماده الحاقی (۱۳)- صنایع تبدیلی و تکمیلی در مراحل تولید محصولات کشاورزی تا یک مرحله پس از تولید از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشد.

ماده الحاقی (۱۴)- دولت موظف است نسبت برقراری عدالت در نظام پرداخت، رفع تبعیض و همسان‌سازی حقوق و مستمری‌های بازنشستگان و موظفین کشوری و لشکری سنوات مختلف با استفاده از سامانه امتیازی جامع در طول سال اول اجرای این قانون اقدام نماید به نحوی که اختلاف حقوق بازنشستگان و موظفین و مستمری‌بگیران طی سنوات مختلف با شرایط تحصیلی، سنوات و سایر متغیرهای خدمتی در پایان برنامه از بیست درصد (۲۰٪) تجاوز نکند. آیین‌نامه اجرائی این حکم ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده الحاقی (۱۵)- به منظور اجرای سیاستهای نظام و مقابله با آسیبهای اجتماعی و فرهنگی و هماهنگی برنامه‌ها و نظارت بر عملکرد دستگاههای اجرائی و نیروهای نظامی و انتظامی که در زمینه آسیبهای اجتماعی وظایفی را به عهده دارند، «شورای عالی اجتماعی و فرهنگی کشور» به ریاست رئیس جمهور و نایب رئیسی وزیر کشور تشکیل می‌گردد.

وظایف و اختیارات و ترکیب اعضای شورا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی و وزارت کشور و شورای عالی انقلاب فرهنگی حداکثر ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تصمیمات این شورا در حدود وظایف و اختیارات قانونی پس از تأیید رئیس‌جمهور برای کلیه دستگاههای فوق‌الذکر لازم‌الاجراء می‌باشد.

دبیرخانه سازمان امور اجتماعی موظف است کلیه تصمیمات این شورا را پس از ابلاغ توسط رئیس‌شورا پی‌گیری و نظارت نموده و نتیجه را به شورا گزارش نماید.

وظایف استانی و شهرستانی این سازمان در استانها و شهرستانها به عهده استانداری‌ها و فرمانداری‌ها است و استانداران و فرمانداران مسؤول تحقق مصوبات شورا در سطح استان و شهرستان می‌باشند. وظایف اصلی این شورا عبارت است از:

۱- به منظور کاهش حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) آسیبهای اجتماعی و فرهنگی معین تا پایان برنامه ششم توسعه از جمله اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، تخلفات و خشونتهای اجتماعی - فرهنگی و فساد با اولویت نقاط بحرانی و حادآسیبهای اجتماعی، با معاضدت کلیه دستگاههای اجرائی موظفند در چهارچوب وظایف و مأموریت‌های قانونی و مصوبات شورای عالی اجتماعی و فرهنگی کشور اقدامات زیر را انجام دهند:

الف- تهیه و تنظیم برنامه‌های عملیاتی کاهش آسیبهای اجتماعی در حوزه وظایف قانونی و محوله، از محل امکانات و منابع در اختیار برای تصویب در شورا

ب- فراهم نمودن زمینه و شرایط لازم برای جلب مشارکت عمومی از طریق ایجاد و تقویت تشکلهای سازمانهای مردم‌نهاد، حمایت حقوقی، آموزش، ساماندهی و ارائه کمکهای فنی و اعتباری

ج- اعطای کمک مالی دستگاههای اجرائی به تشکلهای مذکور، متناسب با میزان تحقق نتایج و دستاوردها و کاهش آسیب در جامعه هدف

د- اقدام و عمل مناسب دستگاههای اجرائی و نهادهای عمومی غیردولتی و دستگاه قضائی برای کاهش آسیبهای اجتماعی

۲- صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و دیگر دستگاهها و نهادهای فرهنگی موظفند به منظور پیشگیری، کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی، ضمن در اولویت قراردادن برنامه‌های مرتبط با کاهش آسیبهای اجتماعی، خدمات خود را به صورت رایگان به این بخش اختصاص دهند.

۳- کلیه دانشگاهها و مراکز آموزشی و پژوهشی و مراکز حوزوی کشور موظفند تحقیقات و پژوهشهای مرتبط با کاهش آسیبهای اجتماعی را در اولویت قراردادها و راهکارهای خود را برای حل معضلات مذکور به شورای اجتماعی ارائه نمایند.

۴- سازمان امور اجتماعی و فرهنگی کشور موظف است رصد و پایش مستمر مبتنی بر شاخصهای مربوط را براساس مصوبات شورای اجتماعی حداقل سالی یکبار انجام و گزارش آن را به شورا و مجلس شورای اسلامی و حسب مورد به دیگر مراجع ذی‌ربط ارائه نماید.

۵- به منظور کاهش آسیبهای اجتماعی و فرهنگی، تمامی طرحهای توسعه‌ای و مهم کشور باید واجد «پیوست فرهنگی و اجتماعی» باشند. استانداردهای پیوست و مصادیق طرحهای توسعه‌ای کشور، توسط شورای عالی اجتماعی و فرهنگی مصوب و اعلام می‌گردد.

۶- تشکیل معاونت فرهنگی - اجتماعی در دستگاههای علمی، فرهنگی و اجتماعی و استانداریها با هدف انجام فعالیتهای فرهنگی - اجتماعی استانها به منظور اجرای مصوبات ستاد راهبری نقشه مهندسی فرهنگی در سطوح ملی و منطقه‌ای

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این ماده، شش ماه پس از تصویب و ابلاغ این قانون بنابه پیشنهاد شورای مذکور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده الحاقی (۱۶) - دولت موظف است طی سالهای برنامه ششم:

الف - بیست و پنج درصد (۲۵٪) واحدهای عملیاتی و خدمات دستگاههای اجرائی را به شبکه‌های حرفه‌ای و بخش خصوصی و سمن‌ها واگذار نماید.

ب - سی و پنج درصد (۳۵٪) وظایف و واحدهای عملیاتی را به مدیریت محلی واگذار کند.

ج - بیست درصد (۲۰٪) سقف پست سازمانی دستگاهها و بیست درصد (۲۰٪) فضای اداری دولتی را کاهش دهد.

د - ضمن رفع تبعیض در پرداخت مزایای شغلی در بخش دولتی، نظام پرداخت و معیشت بازنشستگان را بهبود بخشد.

ه - در شاخص ادراک فساد، جایگاه کشور را در حد شش کشور اول منطقه بهبود داده و نرخ تشکیل پرونده تخلفات اداری را به میزان سی درصد (۳۰٪) سال پایان برنامه پنجم کاهش دهد.

و - به گونه‌ای عمل نماید که در پایان برنامه رتبه جهانی ایران در رتبه‌بندی سالانه سازمان ملل متحد در شاخص توسعه دولت الکترونیک کمتر از ۷۰ باشد.

۷- کشاورزی

ماده الحاقی (۱۷) - (تنفیذ ماده ۱۴۳ قانون برنامه پنجم توسعه)

به منظور حفظ ظرفیت تولید و نیل به خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی و دامی از جمله گندم، جو، ذرت، برنج، دانه‌های روغنی، چغندر قند و نیشکر، گوشت سفید، گوشت قرمز، شیر و تخم مرغ، اصلاح الگوی مصرف بر اساس استانداردهای تغذیه، گسترش کشاورزی صنعتی و دانش بنیان، فراهم‌نمودن زیرساختهای امنیت غذایی و ارتقای ارزش افزوده بخش کشاورزی بر مبنای ملاحظات توسعه پایدار سالانه به میزان هفت درصد (۷٪) نسبت به سال ۱۳۸۸ در طول برنامه اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - ارتقای راندمان آبیاری بخش به حداقل چهل درصد (۴۰٪) در سال آخر برنامه از طریق اجرای عملیات زیربنایی آب و خاک از جمله طرحهای تجهیز و نوسازی، توسعه شبکه‌ها، زهکشها و روشهای نوین آبیاری و اجرای عملیات به‌زراعی و به‌نژادی

ب - تحویل آب مورد نیاز کشاورزان به صورت حجمی براساس الگوی کشت هرمنطقه و با استفاده از مشارکت بخش غیردولتی

ج - ارتقای شاخص بهره‌وری مصرف آب در بخش کشاورزی و افزایش تولید محصول به ازاء واحد حجم مصرفی

د - گسترش مبارزه تلفیقی با آفات و بیماری‌های گیاهی، مصرف بهینه سموم، کود شیمیایی، مواد زیست‌شناختی (بیولوژیکی) و داروهای دامی و همچنین مبارزه زیست‌شناختی (بیولوژیکی) و توسعه کشت

زیستی (ارگانیک) مدیریت تلفیقی تولید و اعمال استانداردهای ملی کنترل کیفی تولیدات و فرآورده‌های کشاورزی در راستای پوشش حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) سطح تولید تا پایان برنامه

هـ - برون سپاری فعالیت‌های غیرحاکمیتی و تصدیگری‌های بخش کشاورزی به بخشهای خصوصی و تعاونی با تأکید بر به‌کارگیری کارشناسان تعیین صلاحیت شده عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و سازمان نظام دامپزشکی به عنوان ناظر و یا مشاور فنی مزارع کشاورزی و واحدهای دامی و دامپروری و آبریزپروری، تعاونی‌ها و تشکلهای بخش کشاورزی

و- نوسازی ماشین‌آلات کشاورزی و خارج از رده کردن حداقل دویست هزار دستگاه ماشین‌آلات فرسوده کشاورزی و توسعه ماشینی کردن (مکانیزاسیون) بر مبنای اقلیم و شرایط و همچنین قابلیت و توانایی کشاورزان هر منطقه به گونه‌ای که در پایان برنامه، ضریب نفوذ ماشینی کردن (مکانیزاسیون) از یک اسب بخار در هکتار سال ۱۳۸۸ به (۱/۵) اسب بخار در هکتار در سال آخر برنامه برسد.

ز- ترویج استفاده از کودهای آلی و زیستی (ارگانیک) در سطح مزارع و باغهای کشور حداقل در سقف یارانه سال آخر برنامه چهارم و افزایش میزان مصرف این‌گونه کودها به سی و پنج درصد (۳۵٪) کل کودهای مصرفی در پایان برنامه

ح- صدور سند مالکیت کلیه اراضی کشاورزی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا پایان برنامه
ط- گسترش پوشش بیمه تولیدات بخش کشاورزی و عوامل تولید به میزان حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) تولیدات تا پایان برنامه

ی- دولت به منظور تجهیز منابع برای سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، بخشی از منابع خود را که در چهارچوب بودجه سالانه مشخص خواهد شد از طریق دستگاه اجرائی ذی‌ربط به عنوان کمک به تشکیل و افزایش سرمایه صندوقهای غیردولتی حمایت از توسعه بخش کشاورزی و یا به صورت وجوه اداره شده در اختیار صندوقهای مذکور قرار دهد. مبالغ پرداختی به صندوق‌ها به هزینه قطعی منظور می‌شود.

ماده الحاقی (۱۸) - (تنفیذ ماده ۱۴۶ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران)

به منظور افزایش تولید و ارتقاء بهره‌وری و بازده زمینهای کشاورزی در واحد هکتار، دولت حمایت‌های حقوقی و مالی لازم را از تشکیل تشکلهای حقوقی با اولویت تعاونی‌های تولید کشاورزی در جهت اعمال مدیریت واحد یا اتخاذ سیاست‌های تشویقی برای یکپارچه‌سازی زمینهای کشاورزی به عمل می‌آورد.

ماده الحاقی (۱۹) - (تنفیذ ماده ۱۸ قانون برنامه چهارم توسعه)

ایجاد صندوق تثبیت درآمد کشاورزان با مشارکت درآمدی دولت و کشاورزان جهت سیاستهای حمایتی درآمدی کشاورزان به نحوی که خطرپذیری حاصل از تغییر قیمت‌ها و عملکرد تولید را به منظور تثبیت درآمد کشاورزان کاهش دهد. اساسنامه صندوق یاد شده ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده الحاقی (۲۱) - (تنفیذ بند ب ماده ۱۴۹ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران)

ارتقاء سطح کلی حمایت از کشاورزی به حداقل سی و پنج درصد (۳۵٪) ارزش تولید این بخش

ماده الحاقی (۲۲) - دولت موظف است به منظور ارتقای بهره‌وری آب و خاک کشاورزی، ارتقای امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی، حفاظت و صیانت از منابع طبیعی کشور و توسعه آن در چهارچوب اصول توسعه پایدار، توسعه صنایع کشاورزی و زنجیره‌های عرضه، اقدامات ذیل را انجام دهد:

الف) بهبود ماده آلی خاک و حاصلخیزی خاکهای کشاورزی و حمایت از کشت گیاهان حاصلخیزکننده و بهبود تناوب کشت به میزان سالانه پانصد هزار هکتار در طول سالهای برنامه

ب) افزایش خوداتکائی و تولید محصولات اساسی به میزان ۱۴۵۰۰ هزار تن گندم، ۷۵۰۰ هزار تن نیشکر، ۵۵۹۶ هزار تن، چغندر قند ۱۰۲۰۰ هزار تن، ذرت دانه‌ای ۳۰۰۰ هزار تن، سیب‌زمینی ۴۷۸۱ هزار تن، دانه‌های روغنی ۵۰/۰۰۰ هزار تن - زیتون، ۱۴۵۴ هزار تن حبوبات، ۷۶۰/۰۰۰ هزار تن انواع گوشت، ۳۳۹۶ هزار تن (طیور و گوشت قرمز)، ۱۱۸۹۰ هزار تن شیر خام، ۱۱۰۳ هزار تن تخم‌مرغ (تجاری و بومی) و ۱۵۱۰ هزار تن تولیدات شیلاتی در پایان برنامه

ج) اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوانداری و به میزان پانزده میلیون هکتار در طول برنامه

د) اجرای عملیات بیان‌زدایی و تثبیت شن و مهار کانون‌های بحرانی فرسایش بادی از ۲۷۱ هزار هکتار در سال پایه به ۱۴۱۱ هزار هکتار در پایان برنامه.

ه) توسعه و حمایت از صنایع تبدیلی و تکمیلی، بسته‌بندی و نگهداری محصولات کشاورزی از ۳۵ میلیون تن در سال پایه به ۴۷ میلیون تن تا پایان برنامه.

و) افزایش تولیدات آبی‌پروری با تأکید بر پرورش ماهی در قفس در آب‌های آزاد به میزان ۲۰۰ هزار تن در سال پایانی برنامه

۸- آب

ماده ۱۰-

۱- به منظور مقابله با بحران کم‌آبی و رهاسازی حق‌آبه‌های زیست محیطی برای پایداری سرزمین و تولید پایدار در بخش کشاورزی، تعادل بخشی به سفره‌های زیرزمینی و همچنین کاهش مصرف سالانه آب به میزان یازده میلیارد مترمکعب تا پایان برنامه اقدامات زیر انجام می‌گیرد:

الف) افزایش عملکرد در واحد سطح و عدم توسعه سطح کل زیرکشت، به‌کارگیری ارقام و گونه‌های مقاوم به خشکی و شوری، رعایت الگوی کشت مناسب با منطقه

ب) ارتقای شاخص بهره‌وری آب کشاورزی با توسعه روشهای نوین آبیاری حداقل به میزان سالانه چهارصد هزار هکتار با پرداخت تا هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) هزینه اجرای عملیات به عنوان کمک دولت به صورت بلاعوض، اعمال مدیریت تقاضای مصرف آب با مشارکت ذی‌نفعان در حوضه‌های آبریز، تحویل حجمی آب در زمان و مکان مورد نیاز

ج) اقدام برای احیاء و تقویت منابع آبهای زیرزمینی با اجرای روشهای مناسب تعادل بخشی، تغذیه مصنوعی، پخش سیلاب، آبخیزداری و آبخوانداری، مسلوب‌المنفعه نمودن چاههای فاقد پروانه بهره‌برداری و نصب کنتور هوشمند حجمی آب و برق بر روی چاههای دارای پروانه بهره‌برداری

د) ارائه حمایت‌های لازم برای توسعه گلخانه‌ها و انتقال کشت محصولاتی که قابلیت انتقال از فضای باز به گلخانه را دارند و اعمال محدودیت و یا ممنوعیت کشت این محصولات حسب مورد با توجه به ظرفیت‌های ایجاد شده گلخانه‌ای

ه) اعمال مدیریت جهت جلوگیری، عدم پرداخت هرگونه یارانه و حمایت مالی محصولاتی که بر خلاف الگوی کشت، تولید می‌شوند.

آیین‌نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد سازمان و وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و نیرو ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۲- وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و تشکلهای آب بران مکلفند در راستای حفاظت کمی و کیفی منابع آب و تعیین قیمت تمام‌شده آن، ضوابط قیمت‌گذاری و بهای آب مصرفی بهره‌برداران متخلف اعم از صنعتی، خدماتی و کشاورزی را با لحاظ نمودن ارزش اقتصادی آب، نحوه استحصال آب و با رعایت ملاحظات اجتماعی و زیست‌محیطی در تمامی بخشهای مصرف و ضوابط اخذ جریمه مشترکان پرمصرف در ازای مصارف مازاد بر الگوی مصرف برای کاربری خانگی و غیرخانگی را ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای اقتصاد رسانده و اجرائی نماید.

ماده الحاقی (۲۳)- وزارت نیرو موظف است در حوضه‌های آبریز در صورت فروش حقآبه کشاورزان از محل مبلغ فروش به کشاورزان حقآبه‌دار خسارت پرداخت نماید.

ماده الحاقی (۲۴)- وزارت نیرو مکلف است تا پایان برنامه کیفیت آب شرب را با شاخص TDS (سختی آب) بگونه‌ای تولید نماید که بیشتر از ۵۰۰ (TDS) نشود. تا دستیابی به شاخص مذکور تعرفه آب شرب از TDS (سختی آب) بالاتر از ۱۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر مشمول پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف می‌باشد که در بودجه سالانه منظور می‌گردد.

ماده الحاقی (۲۵)

۱) هرگونه انتقال آب بین حوزه‌ای داخلی بدون توجه به تأمین کامل نیازهای پایین دست و حقآبه زیست‌محیطی به‌استثنای تأمین آب شرب و در شرایط بحران دائمی ممنوع می‌باشد.

۲) سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است نسبت به پی‌گیری رهاسازی و تأمین حقآبه‌های زیست‌محیطی رودخانه‌ها، تالاب‌ها و دریاچه‌های کشور و حفظ شرایط مناسب طبیعی آنها اقدام نماید. متخلفان از این حکم توسط سازمان مزبور به مراجع قضائی معرفی می‌شوند.

۳) دولت موظف است تدابیری اتخاذ نماید تا پس‌اب حاصل از فعالیت‌های کشاورزی، صنعتی و خانگی پس از تصفیه و سالم‌سازی با اولویت بازگشت به چرخه مصرف، وارد چرخه طبیعی همان حوضه آبریز گردد.

۴) وزارت نیرو مجاز نیست بدون اذن حقآبه‌داران حقآبه آنها را به فروش رساند. فروش بدون اذن حقآبه تصرف عدوانی و جرم محسوب می‌شود و باید پیگرد قانونی گردد.

ماده الحاقی (۲۶)- رویکرد کلی سیاست‌گذاری و اجراء در نظام سلامت اولویت پیشگیری بر درمان و تصمیم‌گیری بر اساس شواهد خواهد بود. بر این اساس موارد زیر به وزارت بهداشت تکلیف می‌گردد:

۱) ارتقاء زیرساخت‌ها بهداشتی و توزیع عادلانه آن در سطح کشور از جمله منابع آب سالم آشامیدنی و اجرای شبکه فاضلاب شهری به میزان پنج درصد (۰.۵٪) تا سال آخر برنامه
۲) بهبود ملموس شاخصهای بهداشتی و درمانی از جمله سوء تغذیه، شیوع فعالیت فیزیکی، کاهش مصرف دخانیات، کاهش فشارخون، قندخون، کلسترول، دسترسی به تسهیلات بهداشتی و میزان پنج درصد (۰.۵٪) تا سال آخر برنامه

۹- محیط زیست

ماده ۸- به منظور تحقق اهداف مندرج در اصل پنجاهم (۵۰) قانون اساسی مبنی بر جلوگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست، بهره‌مندی از محیط زیست مطلوب مندرج در سند چشم‌انداز و اجرای سیاست‌های کلی ابلاغی محیط زیست، تمامی دستگاههای اجرایی و بخشهای خصوصی و تعاونی نهادهای عمومی غیردولتی برای طرحهای عمده مکلفند نسبت به ارزیابی راهبردی محیط‌زیست (SEA) و ارزیابی اثرات زیست‌محیطی (EIA) سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرحهای خود براساس شاخصها، ضوابط و معیارهای پایداری محیط زیست به اجراء درآورند.
آیین‌نامه اجرایی این ماده در خصوص تعیین شاخصهای شناسایی طرحهای عمده، نحوه اعمال، سازوکارهای نظارت و پایش بر شاخصهای پایداری، الزامات شاخصهای پایداری محیط زیست، وظایف و الزامات دستگاههای اجرایی برای پیشبرد شاخصهای یادشده به پیشنهاد سازمان و سازمان حفاظت محیط‌زیست و با همکاری سایر دستگاههای اجرایی ذی‌ربط، شش ماه پس از تصویب قانون در هیأت‌وزیران به تصویب خواهد رسید.
ماده الحاقی (۲۷)- وزارتخانه‌های نفت و صنعت، معدن و تجارت مکلفند:

الف) با توجه به ظرفیت (پتانسیل)های کشور نقشه راه زنجیره ارزش کامل محصولات پتروشیمی را از نقطه آغاز تا محصولات نهائی تدوین نموده و حلقه‌های واسط و مفقوده را که در حال حاضر در کشور تولید نمی‌شوند، شناسایی نمایند.

ب) با معرفی زنجیره ارزش کامل محصولات پتروشیمی و حلقه‌های مفقوده به سرمایه‌گذاران همراه با توجیه فنی اقتصادی و با هدف فراهم نمودن زمینه لازم جهت توسعه متوازن صنایع پایین‌دستی پتروشیمی در کشور توسط بخش خصوصی به‌منظور تکمیل زنجیره ارزش محصولات پتروشیمی با اولویت توسعه حلقه‌های مفقوده و استفاده از فناوری‌های جدید با تکیه بر کاهش شدت انرژی، ضایعات، آلاینده‌گی محیط‌زیست و افزایش راندمان براساس اصول آمایش سرزمین اقدام نماید.

ج) صندوق توسعه ملی مکلف است جهت توسعه صنایع پایین دست پتروشیمی و براساس نقشه راه زنجیره ارزش کامل محصولات پتروشیمی، از محل صندوق توسعه ملی، تسهیلات ارزی در اختیار شرکتهای دانش‌بنیان برای راه‌اندازی واحدهای پایین دست پتروشیمی قرار دهد.

۱۰- صنعت و معدن

ماده الحاقی (۲۸)- دولت موظف است:

الف- کلیه نقشه‌های پایه زمین‌شناسی، شناسایی، پی‌جویی و اکتشاف عمومی ظرفیت‌های معدنی اعم از هیدروکربوری و غیرهیدروکربوری کشور را تهیه و پس از جمع‌آوری اطلاعات در یک پایگاه اطلاعات جامع در اختیار ذی‌نفعان قرار دهد.

ب- کلیه درصدهای مذکور در ماده(۱۴) قانون اصلاح قانون معادن مصوب سال ۱۳۹۰ را همه‌ساله به‌طور کامل تخصیص دهد.

ج- با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با مشارکت شرکت دخانیات ایران ظرف مدت شش‌ماه پس از ابلاغ این قانون سند راهبردی صنعت دخانیات کشور را با تکیه بر ظرفیت‌های داخلی و حمایت از تولید ملی تهیه و تصویب نماید.

ماده الحاقی(۲۹)- دولت مکلف است به‌منظور توسعه بخش تعاون به بیست و پنج(۲۵٪)درصد اقتصاد ملی، تا پایان برنامه ششم با رویکرد ایجاد اشتغال، گسترش مشارکت اقتصادی مردم خصوصاً اقشار متوسط و کم درآمد نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

۱- افزایش سهم تعاونی به ده درصد(۱۰٪) بازار پولی کشور

۲- اختصاص بیست و پنج درصد(۲۵٪) از تسهیلات وجوه اداره‌شده به‌منظور ایجاد اشتغال و سرمایه‌گذاری بخشهای غیردولتی به بخش تعاون

۳- افزایش سرمایه بانک توسعه تعاون ایران از محل فروش اموال مازاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در طول برنامه به‌میزان صددرصد(۱۰۰٪)

۴- ممنوعیت تخصیص وجوه حاصل از واگذاری‌های موضوع قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی خارج از ماده(۲۹) این قانون

۵- اجرای باقی‌مانده تکالیف ماده(۱۹) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی تا پایان برنامه ششم توسعه

۶- واگذاری وظایف تصدی‌گری به اتاق تعاون و دیگر تشکلهای اقتصادی بخش تعاون توسط دولت تا پایان برنامه ششم توسعه

۷- عضویت اتاق تعاون ایران در تمامی شوراهای و مجامعی که اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی عضویت دارد.

ماده الحاقی(۳۰)- سازمان‌های توسعه‌ای موظفند در طی برنامه ششم توسعه نسبت به تجاری کردن فعالیت‌های تحقیقاتی و حمایت از شرکتهای دانش‌بنیان و مشارکت با آنان با رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی با هدف تکمیل زنجیره تبدیل ایده به محصول تجاری و صنعتی با قابلیت تولید انبوه در حوزه‌های راهبردی و زیست‌فناوری، ICT و میکروالکترونیک، مواد پیشرفته و صنایع دارویی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور به کمک صندوق‌های حمایتی پژوهش و فناوری، اقدام نمایند. اعتبار مورد نیاز هر ساله در لوایح بودجه دولت پیش‌بینی می‌شود.

۱۱- حمل و نقل

ماده ۱۲- در راستای مردمی‌شدن اقتصاد و گسترش زیرساختهای موردنیاز برای خدمات تجارت خارجی و افزایش عبور (ترانزیت) دولت مجاز است به‌منظور برونگرایی اقتصادی اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- به سازمان بنادر و دریانوردی اجازه داده می‌شود نسبت به مشارکت با شرکتهای معتبر بین‌المللی (داخلی و یا خارجی)، برای تشکیل شرکت جهت اداره بنادر اصلی با کارکرد بین‌المللی اقدام نماید. سهم سازمان بنادر و

دریانوردی در مشارکت با شرکتهای داخلی حداقل سی و پنج درصد (۳۵٪) و حداکثر چهل و نه درصد (۴۹٪) سهم شرکت خارجی در این مشارکت حداقل چهل و نه درصد (۴۹٪) خواهد بود.

۲- به سازمان بنادر و دریانوردی اجازه داده می‌شود با ارائه حمایت‌ها و مشوقهای لازم نسبت به واگذاری حق بهره‌برداری و یا مدیریت بنادر کوچک و محلی و نیز اعطای مجوز احداث بنادر جدید به اشخاص حقوقی حرفه‌ای و معتبر غیردولتی با رعایت ضوابط و مقررات داخلی و بین‌المللی و اصول رقابتی و حفظ وظایف حاکمیتی اقدام نماید.

۳- ارائه خدمات کمک ناوبری هوایی و نشست و برخاست به صورت انحصاری برعهده شرکت فرودگاههای کشور خواهد بود.

آیین‌نامه اجرائی این تبصره به پیشنهاد سازمان و وزارت راه و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده الحاقی (۳۱)- تمامی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های فعال در حوزه دریا موظفند همکاری‌های لازم را در جهت تهیه، تصویب و اجرای طرحهای جامع توسعه فناوریانه صنایع دریایی و توسعه پایدار مناطق ساحلی کشور به خصوص سواحل مکران با تأکید بر الگو و ضوابط آمایش سرزمین، توان زیست‌بومی مناطق، اقتصاد سبز و شاخصهای توسعه پایدار معمول دارند.

ماده ۱۳- به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل ریلی و ترغیب سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در این زمینه و تسریع و تسهیل اجرای پروژه‌ها و افزایش رضایتمندی و اقبال عمومی از خدمات ارائه‌شده در این نوع حمل و نقل:
(الف) سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در حمل و نقل ریلی، سرمایه‌گذاری در مناطق محروم تلقی شده و کلیه قوانین و مقررات مرتبط با سرمایه‌گذاری در مناطق محروم بر سرمایه‌گذاری در حمل و نقل ریلی مترتب خواهد بود.
(ب) وزارت راه و شهرسازی موظف است شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای را با هدف ساماندهی حاشیه شهرها و توسعه امور حمل و نقل ریلی حومه‌ای و ساخت خطوط مستقل حومه‌ای در زیرمجموعه شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل دهد. این شرکت با همکاری شهرداری‌های مربوطه متولی کلیه امور حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای در کشور می‌باشد. اساسنامه شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان، وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

(ج) مالیات بر ارزش افزوده خدمات حمل و نقل ریلی (به استثنای مسافری)، با نرخ صفر محاسبه می‌شود.

(د) به منظور ارتقای ایمنی تردد، حفظ و نگهداری راههای بین شهری و نگهداری بهینه شبکه حمل و نقل ریلی و توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری و خدمات هواشناسی، ماده (۷۰) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) شامل بنزین نیز شده و از مجموع منابع حاصله سی و چهار درصد (۳۴٪) به عنوان درآمد اختصاصی شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، سی درصد (۳۰٪) سهم حمل و نقل ریلی درون شهری به وزارت کشور، سی و چهار درصد (۳۴٪) به عنوان درآمد اختصاصی سازمان راه‌آهن و حمل و نقل جاده‌ای و دو درصد (۲٪) سهم سازمان هواشناسی اختصاص می‌یابد.

ماده الحاقی (۳۲)

۱) وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علم و فناوری رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های کشور و راه و شهرسازی ضمن حمایت از سازندگان داخلی تجهیزات مورد نیاز صنعت حمل و نقل ریلی شهری و بین شهری، خرید خارجی تجهیزات مورد نیاز را به گونه‌ای سازماندهی نماید که به ازای انجام خریدهای خارجی، انتقال فناوری به داخل کشور صورت پذیرفته به نحوی که تا پایان برنامه ششم توسعه حداقل هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) دانش طراحی و ساخت تجهیزات مورد نیاز صنعت حمل و نقل ریلی شهری و بین شهری با کمک و استفاده از نهادهای علمی و فناوری ملی نظیر جهاد دانشگاهی، دانشگاهها و شرکتهای دانش‌بنیان داخلی شود.

۲) شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران مجاز است با رعایت قانون نحوه اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی، و مشارکت با بخش خصوصی، نسبت به ایجاد مجتمع‌های چند منظوره اقامتی و خدمات پذیرایی، پارکینگ طبقاتی و واحدهای تجاری در مجاورت ایستگاهها در زمینهای تحت تملک یا مورد بهره‌برداری خود اقدام نماید.

۳) قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت سوخت مصوب ۱۳۸۳/۹/۱۸ تا پایان برنامه تمدید می‌شود. به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل ریلی و افزایش سهم بار و مسافر توسط بخشهای خصوصی و تعاونی و تسریع و تسهیل اجرای طرح (پروژه)ها و افزایش ایمنی و رضایتمندی و اقبال عمومی، دولت مکلف است زمینه استفاده از منابع داخلی و خارجی را برای رشد و توسعه فعالیت‌های ریلی فراهم نماید. شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی موظف است صرفاً در چهارچوب آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی و اداری، استخدامی و تشکیلاتی که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد فعالیت و بخشی از پروژه ساخت، تجهیز، بهبود و افزایش ظرفیت زیرساخت از جمله دوخطه کردن، برقی نمودن، تراک‌بندی و تحویل ایستگاهها را با روشهایی نظیر مشارکت، ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT) و طراحی، تدارکات و تأمین (EPC) و واگذاری امتیازهایی مانند استفاده از زیربنای حمل و نقل ریلی و انتقال حق دسترسی آن تا استهلاك کامل سرمایه و سود مورد توافق به بخش خصوصی و تعاونی واگذار نماید.

ماده الحاقی (۳۳) - باتوجه به نقش مهم و ضروری فرودگاهها در توسعه صنعت گردشگری و افزایش گردشگران خارجی و الزام آنها به ارتقای کیفیت خدمت‌رسانی و ارائه تسهیلات ویژه به گردشگران در پایانه‌های مسافرت هوایی، شرکت فرودگاههای کشور و شرکتهای فرودگاهی تابعه آن مشمول مزایای قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی، مصوب ۱۳۷۰/۷/۷ مجلس شورای اسلامی می‌گردند.

ماده الحاقی (۳۴) - دولت مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون سیاست‌ها و برنامه اجرایی لازم درخصوص توسعه صنایع دریایی و به‌طور کلی حوزه دریا را تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۱۲ - علم و فناوری

ماده ۱۴ - به منظور تحقق اقتصاد دانش بنیان، افزایش بهره‌وری، تنظیم رابطه متقابل تحصیل و اشتغال، گسترش همکاری و تعاملات فعال بین‌المللی و افزایش نقش مردم در مدیریت علمی و فناوری کشور:

۱- وزارت آموزش و پرورش مجاز است در جهت ارتقای کیفیت، عدالت آموزشی و بهره‌وری نسبت به خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی اقدام نماید. آیین‌نامه نحوه خرید خدمات براساس ضوابطی است که وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۲- حذف شد.

۳- تمامی دستگاههای اجرائی مجازند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، حداقل دو درصد (۲٪) از اعتبارات هزینه‌ای به‌جز فصل یک و شش و حداقل دو درصد (۲٪) از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر دوماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همکاری دستگاههای ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۴- به‌منظور افزایش بهره‌وری نظام ملی نوآوری، اجتناب از تعریف و اجرای پژوهش‌های تکراری و انتشار اطلاعات و ایجاد شفافیت در انجام پروژه‌های تحقیقاتی و با هدف شناسایی و به‌کارگیری و تجاری‌سازی دستاوردهای حاصل از پژوهش و توسعه، کلیه دستگاههای اجرائی موظفند اطلاعات و داده‌های مربوط به طرحها، پروژه‌های پژوهشی و فناوری و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های خود به‌همراه هزینه‌های انجام شده برای انجام آنها را در سامانه‌های اختصاصی خود ثبت و منتشر نمایند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی موظف است ظرف مدت یک‌سال از تصویب این قانون، سازوکار ایجاد ارتباط بین سامانه‌های فوق‌الذکر را در قالب سامانه جامع مدیریت و انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوری با امکان دسترسی عمومی به اطلاعات و داده‌های آن و همچنین ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز سامانه و ضمانت اجرای آن طراحی و اجراء نماید.

۵- تمامی دستگاههای اجرائی کشور موظفند به‌منظور حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور و تکریم پیشکسوتان حوزه‌های مذکور و بهره‌مندی از توان و ظرفیت آنان برای توسعه کشور، طی مدت یک‌سال، برنامه‌های عملیاتی خود را منطبق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان، تهیه و از سال دوم اجرای برنامه ششم توسعه کشور به مرحله اجراء درآورند.

۶- به‌منظور حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم کلیه شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای وابسته و تابعه به استثنای صندوق‌های بیمه و بازنشستگی موظفند معادل حداقل سه درصد (۳٪) از سود قابل تقسیم سال قبل خود را برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه منظور نمایند. آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد سازمان و با همکاری دستگاههای اجرائی ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۷- به‌منظور پیشسازی در اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دولت مجاز است برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکتهای دانش‌بنیان نسبت به حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری، حوزه‌های علمیه و شرکتهای دانش‌بنیان در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل پنجاه‌ویک درصد (۵۱٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام

نمایند. همچنین لازم است اطلاعات و داده‌های قراردادها در سامانه مدیریت و انتشار دستاوردهای پژوهشی و فناوری موضوع بند(۴) همین ماده ثبت شود.

۸- تمامی دستگاههای اجرائی برای گسترش بهره‌وری دانش‌بنیان، تمهیدات لازم را جهت تسهیل مشارکت فعالان اقتصادی کشور در زنجیره تولید بین‌المللی فراهم آورند. سازمان مکلف است طرح «ارتقای مشارکت فعالان اقتصادی در زنجیره تولید بین‌المللی» را حداکثر تا پایان سال اول برنامه تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران، عملیاتی نماید.

ماده الحاقی(۳۶)- باتوجه به تصویب مأموریت‌های جهاد دانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور در جلسه ۵۶ مورخ ۱۳۹۳/۹/۲۵ شورای ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور، سازمان موظف است جهت بهره‌برداری بیشتر از توانمندی‌های این نهاد در جهت تحقق توسعه فرهنگی - علمی و فناورانه و آموزشی و تسهیل اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهها، با هماهنگی با سایر مراجع ذی‌ربط برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهد.

ماده الحاقی(۳۷)- دولت موظف است ظرف مدت شش ماه از تصویب این برنامه، مدل بومی محاسبه هزینه‌کرد تحقیق و توسعه را طراحی و متناسب با آن نظام ملی حسابداری و ثبت داده‌های مالی علم و فناوری (در بخش دولتی، عمومی، خصوصی و تعاونی) را تهیه و سالانه میزان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه را محاسبه نماید. همچنین دولت موظف است اعتبارات پژوهش و فناوری در بودجه سالانه را در هر سال حداقل به میزان سه‌دهم درصد (۳/۰٪) تولید ناخالص داخلی افزایش دهد، به نحوی که در سال پایانی برنامه، سهم اعتبارات پژوهشی و فناوری در بودجه عمومی دولت به حداقل دو درصد (۲/۰٪) تولید ناخالص داخلی کشور برسد.

ماده الحاقی(۳۸)- به‌منظور حمایت مادی و معنوی از فرآیند تبدیل ایده به محصول و افزایش سالانه تولید و صادرات محصولات با فناوری پیشرفته، کلیه دستگاههای اجرائی موظفند به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایند که تا انتهای برنامه، معادل حداقل ده درصد (۱۰٪) از ارزش کالاها و تجهیزات راهبردی با فناوری متوسط به بالای مورد نیاز خود را که تا قبل از شروع برنامه انحصاراً از خارج از کشور تأمین می‌شدند، از طریق تحقیق و توسعه یا انتقال و توسعه فناوری داخلی سازی کرده از داخل کشور تأمین نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی و سازمان تهیه و حداکثر پس از شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده الحاقی(۳۸/۱)- به‌منظور افزایش ایمنی مدارس، بازسازی مدارس تخریبی و مقاوم‌سازی مدارس درطول اجرای برنامه‌ششم توسعه:

ماده(۲۲) برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران در برنامه‌ششم تنفیذ می‌شود.

۱۳- ارتباطات و فناوری اطلاعات

ماده ۱۷-

۱- به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود به‌منظورکسب سهم مناسب از بازار پهنای باند منطقه از طریق دستگاههای وابسته نسبت به مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فیبرنوری و پروژه‌های زیرساختی در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات و فضائی اقدام نماید.

۲- حذف شد.

۳- به منظور توسعه دولت الکترونیک و حفظ یکپارچگی شبکه ملی اطلاعات و افزایش بهره‌وری زیرساخت‌های ارتباطی کشور، دستگاه‌های اجرائی و نهادهایی که دارای شبکه ارتباطی مستقل می‌باشند برای استفاده اختصاصی در قلمرو فعالیت‌های داخلی دستگاه مربوط مجاز بوده و برای ارائه خدمات ارتباطی بر بستر شبکه ملی اطلاعات به سایر اشخاص حقیقی و حقوقی ملزم به اخذ مجوز از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌باشند.

۴- دستگاه‌های اجرائی موظفند نسبت به الکترونیکی کردن کلیه فرآیندها و خدمات با قابلیت الکترونیکی شدن (موارد استثناء با تأیید سازمان و تکمیل بانک‌های اطلاعاتی مربوط)، تا پایان سال سوم برنامه اقدام کنند. دستگاه‌های اجرائی می‌توانند بدین منظور از مشارکت بخش خصوصی در قالب کاروری (اپراتوری) خدمات دولت الکترونیک، مدل‌های مشارکت بخش خصوصی و عمومی و یا شیوه‌های نوین دیگر استفاده نمایند.

تعرفه ارائه خدمات دولت الکترونیک باید به تصویب کمیسیون تنظیم مقررات برسد.

۵- تمامی دستگاه‌های اجرائی، قوه قضائیه و نیروهای نظامی و انتظامی موظفند در تولید سامانه‌های الکترونیکی خود، اقلام اطلاعاتی و آمار ثبتی موضوع قانون مرکز آمار ایران مورد نیاز برای ایجاد نظام جامع آمارهای ثبتی و شبکه ملی آمار ایران را ایجاد و حداکثر تا پایان سال سوم برنامه امکان بهره‌برداری الکترونیکی و برخط آن را بر بستر شبکه ملی اطلاعات برای مرکز آمار ایران فراهم نمایند. مرکز آمار ایران مکلف است اقلام آمار ثبتی و استانداردهای تولید آن را حداکثر ظرف مدت نه‌ماه برای هر یک از دستگاه‌ها تهیه و به آنها ابلاغ نماید.

۶- کلیه دستگاه‌های اجرائی کشور موظفند تا پایان سال دوم برنامه، امکان تبادل الکترونیکی اطلاعات و پاسخگویی الکترونیکی به استعلام‌های مورد نیاز سایر دستگاه‌های اجرائی را حسب شرح وظایف آنان در چهارچوب قوانین خاص و موضوعی، به‌صورت رایگان فراهم نمایند.

احصای کلیه استعلامات و ایجاد نظام استانداردسازی و تبادل اطلاعات بین دستگاهی در قالب آیین‌نامه اجرائی در شش ماه اول برنامه توسط سازمان و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و با همکاری سایر دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط تدوین و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و درخصوص قوه قضائیه و دستگاه‌های تابعه، موارد مربوط پس از تأیید رئیس قوه قضائیه قابل اجراء خواهد بود.

همچنین وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است تا سال دوم برنامه، تمام زیرساخت‌های لازم برای تعامل اطلاعاتی بین دستگاه‌های اجرائی بر بستر شبکه ملی اطلاعات، از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات (NIX) و با استانداردهای فنی لازم را فراهم کند.

۷- به منظور توسعه دولت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیکی و نیز توسعه و استقرار خزانه‌داری الکترونیکی و اصالت بخشیدن به اسناد الکترونیکی از جمله اسناد مالی و حذف اسناد کاغذی در هر موردی که به موجب قانون، تنظیم اوراق یا اسناد، صدور یا اعطای مجوز، اخطار و ابلاغ، مبادله وجه، استعلام و مانند آن ضروری باشد، انجام الکترونیکی آن با رعایت مفاد قانون تجارت الکترونیک معتبر بوده و کفایت می‌نماید.

۸- به منظور مقابله با جعل و ایجاد نظام اطلاعات استنادپذیر الکترونیکی تا پایان سال دوم برنامه کلیه استعلامات هویت اشخاص حقیقی، اشخاص حقوقی، کالا و خدمات، دارایی‌های منقول و غیرمنقول (شامل ملک، وسایل نقلیه، اوراق بهادار) و نشانی مکان‌محور بر اساس مفاد نقشه جامع دولت الکترونیک کشور انجام می‌گیرد.

۹- سازمان با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به توسعه و تکمیل نظام پایش شاخصهای توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات و دولت الکترونیک و محتوای الکترونیک و سنجش مستمر شاخصهای مذکور اقدام و با همکاری سازمان و دستگاههای اجرائی، تمهیدات لازم برای کاهش حداقل پنجگانه درصد (۵۰٪) از مراجعان حضوری به دستگاههای اجرائی و دستیابی به حداقل سی درصد (۳۰٪) معاملات کالا و خدمات به صورت الکترونیکی را فراهم می‌نماید، به طوری که رتبه ایران در سطح جهان در شاخصهای مرتبط حداقل به میزان سی رتبه در طی برنامه، ارتقاء یابد.

۱۰- در مورد شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، موارد زیر می‌تواند به طریق الکترونیکی به روشی که به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار می‌رسد، صورت پذیرد:

الف) ارسال گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید از طرف شرکت به صاحبان سهام به جای استفاده از پست سفارشی،

ب) انتشار اعلامیه‌های پذیرهنویسی و دعوتنامه‌های مجامع عمومی و اطلاعیه‌ها از طرف شرکت به جای انتشار در روزنامه‌های کثیرالانتشار و جراید،

ج) پذیرهنویسی و تعهد خرید سهام شرکت، به جای مراجعه به بانک و تکمیل اوراق مربوطه،

د) حضور در مجامع عمومی شرکت و اعمال حق رأی،

ه) صدور گواهینامه موقت سهام، اوراق سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت به جای چاپ کاغذی آنها،

و) ثبت نقل و انتقالات سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت، به جای ثبت آنها در دفاتر کاغذی

۱۴- سلامت، بیمه سلامت و کیفیت زندگی

ماده ۱۵- به منظور تحقق سیاست‌های کلی سلامت، دولت مجاز است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه ششم توسعه در راستای تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت، برنامه نظام بیمه سلامت کشور را با رعایت محورهای زیر تدوین و اجراء نماید:

۱- پوشش بیمه سلامت برای تمامی آحاد جمعیت کشور اجباری بوده و برخورداری از یارانه دولت جهت حق سرانه بیمه از طریق ارزیابی وسع و براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۲- سطح‌بندی تمامی خدمات تشخیصی و درمانی براساس نظام ارجاع مبتنی بر پزشک خانواده و اجازه تجویز این‌گونه خدمات صرفاً براساس راهنماهای بالینی، طرح ژنریک و نظام دارویی ملی کشور خواهد بود.

۳- حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح زیر سهمی از درآمد خانوار خواهد بود:

- خانوارهای روستاییان، عشایر و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی و افراد فاقد پوشش بیمه پایه سلامت به میزان هفت درصد (۷٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار

- خانوارهای کارکنان کشوری و لشکری شاغل و بازنشسته معادل هفت درصد (۷٪) حقوق و مزایای مشمول کسر حق بیمه

- سهم خانوارهای سایر اقشار متناسب با گروه‌های درآمدی به پیشنهاد شورای عالی بیمه سلامت و تصویب هیأت وزیران

- مشمولان تأمین اجتماعی مطابق قانون تأمین اجتماعی

۴- دستگاههای اجرائی مکلفند حق بیمه پایه سلامت سهم بیمه‌شده و دستگاه اجرائی را حداکثر ظرف مدت سه ماه به حساب سازمان بیمه‌گر پایه مربوطه واریز نمایند. در صورت عدم واریز با اعلام سازمان بیمه‌گر و تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارایی از حساب جاری دستگاه اجرائی ذی‌ربط برداشت و به حساب سازمان‌های بیمه‌گر پایه واریز می‌شود.

۵- برای ترغیب کارفرمایان و کارآفرینان بخش خصوصی و تعاونی به جذب نیروی کار جوان، کارفرمایانی که طی برنامه ششم توسعه نسبت به جذب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با مدرک حداقل کارشناسی به صورت کارورزی اقدام نمایند، از پرداخت سهم کارفرما و بیمه بیکاری برای مدت دو سال از تاریخ شروع به کار معاف می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این تبصره شامل شیوه معرفی، زمینه‌های کاری اولویت‌دار، نحوه تأمین هزینه و سایر موارد به پیشنهاد سازمان و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۶-

۱- تولیت نظام سلامت جمهوری اسلامی ایران در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متمرکز می‌شود و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند از خط‌مشی و سیاست‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تأکید بر خرید خدمات از بخش غیردولتی و تضمین آن و واگذاری امور تصدی‌گری با رعایت ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری، اختیارات هیأت امانا و سطح‌بندی خدمات تبعیت نمایند.

۲- به‌منظور توسعه کمی و کیفی شبکه اورژانس و ساماندهی و یکپارچه‌سازی فرماندهی فوریت‌های پزشکی کشور، سازمان اورژانس کشور به عنوان مؤسسه دولتی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل منابع، ساختار و نیروی انسانی موجود و براساس اساسنامه مصوب هیأت وزیران ایجاد می‌شود.

۳- فهرست رسمی داروهای ایران توسط شورای بررسی و تدوین داروهای ایران مستقر در سازمان غذا و دارو تدوین می‌شود. تجویز داروهای خارج از فهرست یادشده، تخلف محسوب شده و متخلف با توجه به شدت و ضعف عمل ارتكابی و تعدد و تکرار آن، حسب مورد به مجازات‌های مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۸) قانون سازمان نظام پزشکی مصوب ۱۳۸۳ محکوم می‌شود. آیین‌نامه اجرائی نحوه استقرار آن در شش ماه اول برنامه توسط سازمان و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (سازمان غذا و دارو) تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده الحاقی (۳۹)- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مطابق قانون نظام پزشکی درخصوص لوایح و تعرفه‌گذاری این حوزه نسبت به أخذنظر از سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران اقدام می‌نمایند. به‌منظور نظارت دقیق بر امور پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند وظایف نظارتی خود بر مطب‌ها و مؤسسات پزشکی را به سازمان نظام پزشکی محول نماید.

ماده ۲۲- در راستای اجرائی کردن سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر و سیاست‌های کلان برنامه ششم توسعه با هدف کاهش بیست و پنج درصدی (۲۵٪) اعتیاد تا پایان برنامه:

الف) کلیه دستگاههای اجرائی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مکلفند ضمن اجرای دقیق تکالیف مندرج در سند راهبردی طرح ملی مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روان‌گردان‌ها و پیش‌سازها با رویکرد اجتماعی و

بهره‌گیری از سازمان‌های مردم‌نهاد با محوریت پیشگیری از اعتیاد، درمان، بازتوانی و کاهش آسیب، امکان اشتغال، صیانت و حمایت اجتماعی و افزایش اثربخشی، مقابله با عرضه موادمخدر و روانگردان‌ها اقدام لازم را به‌عمل آورند.

ب) قوه قضائیه مکلف است با همکاری ستاد مبارزه با مواد مخدر و وزارت دادگستری براساس سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر نسبت به بازنگری در عناوین مجرمانه و مجازات‌های مرتبط و تهیه پیش‌نویس لایحه آن جهت طی تشریفات قانونی حداکثر تا پایان سال اول برنامه ششم اقدام نماید.

ماده الحاقی (۴۰) - تصویب قوانین و مقررات و طرح‌های بزرگ توسعه‌ای جدید و یا ادامه طرح‌های بزرگ توسعه‌ای موجود اعم از دولتی و غیردولتی و اجرای آنها، علاوه بر سایر پیوست‌ها و الزامات قانونی منوط به دارا بودن پیوست سلامت و رعایت کامل آن در طول دوره اجراء و بهره‌برداری است. چهارچوب پیوست سلامت و نحوه تهیه و تدوین آن و مصادیق طرح‌های بزرگ توسعه‌ای برای این طرح‌ها به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و پس از تصویب هیأت وزیران برای اجراء ابلاغ می‌شود.

۱) تهیه و تدوین پیوست سلامت برای قوانین و طرح‌های یادشده، با استفاده از خدمات مشاوران تعیین صلاحیت‌شده انجام خواهد شد.

۲) تشخیص صلاحیت مشاوران شامل رتبه‌بندی، رسیدگی انتظامی و تعرفه خدمات کارشناسی مشاوران مذکور و سایر موارد مرتبط براساس آیین‌نامه اجرائی این بند خواهد بود.

۳) بررسی و تصویب طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید یا توسعه طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موجود، موضوع بند (الف) ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا شورای اقتصاد برای دریافت تسهیلات یا اعتبارات، موکول به تهیه و ارائه پیوست سلامت و رعایت آن در طول دوره‌ی اجراء و بهره‌برداری است.

۴) همه مراجع صادرکننده مجوزهای قانونی برای اجرای طرح‌های مذکور مکلفند قبل از صدور مجوز، تأییدیه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مبنی بر وجود پیوست سلامت معتبر برای طرح‌های مزبور را دریافت کنند. صدور هرگونه مجوز اجراء و بهره‌برداری بدون وجود تأییدیه موصوف ممنوع است و متخلف و مالک طرح به‌طور تضامنی مسؤول جبران خسارات وارده براساس برآورد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهند بود و با او براساس قوانین کیفری رفتار خواهد شد.

ماده الحاقی (۴۱) - در راستای سیاست‌های کلی جمعیت دولت مکلف است ضمن اجرای تکالیف ذیل با اتخاذ تصمیمات مناسب شرایط لازم برای افزایش نرخ باروری به بیش از حد جانشینی را تا پایان برنامه ششم توسعه فراهم آورد:

۱- سازمان بهزیستی مکلف است از طریق مرکز فوریت‌های اجتماعی و مددکاری جهت پیشگیری از اختلاف و بحران‌های خانوادگی و وقوع طلاق اقدامات خود را در جهت مشارکت تمام سازمان‌ها و نهادهای متولی خدمات مشاوره‌ای سازمان می‌نماید.

۲- صدا و سیما مکلف است در برنامه‌های خود ترویج ازدواج، ضد ارزش بودن طلاق و آسیب‌های اجتماعی آن برای زوجین و فرزندان، فرهنگ افزایش پایداری زوجین به خانواده و حفظ حرمت خانواده را به عنوان محورهای اصلی مدنظر قرار دهد.

۳- در کلیه بخش‌های دولتی و دستگاه‌های اجرائی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری اولویت استخدام در شرایط مساوی با مردان متأهل دارای فرزند و سپس مردان متأهل فاقد فرزند است. مشاغلی که حضور زنان در آن ضروری است از حکم این بند مستثنی می‌باشند.

۴- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است در راستای سیاست‌های تحکیم خانواده ظرف مدت شش ماه تمهیدات لازم برای ایجاد بیمه تأمین اجتماعی زنان متأهل خانه‌دار حداقل دارای سه فرزند را در قالب نظام چند لایه تأمین اجتماعی فراهم آورد.

۵- قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت صرفاً جهت بانوان متأهل دارای حداقل دو فرزند تا پایان برنامه ششم توسعه تمدید و لازم‌الاجراء می‌باشد. اعتبار مورد نیاز این کار همه ساله در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی و تأمین خواهد شد.

۶- دولت مکلف است بعضی از اعتبارات عمرانی خود را به تأمین خوابگاه‌های مناسب برای دانشجویان متأهل اختصاص دهد. اولویت استفاده از این خوابگاه‌ها با زوجین دارای فرزند می‌باشد.

ماده الحاقی (۴۲)- دولت موظف است در راستای سیاست‌های جدید جمعیتی، از طریق ایجاد اشتغال و تسهیل ازدواج، تحکیم خانواده شامل ارتقای مهارت‌های فردی و گروهی، ارائه خدمات مشاوره جهت افزایش رضایتمندی از زندگی زناشویی و سلامت جنسی، گسترش سبک زندگی سالم، افزایش بارداری‌های برنامه‌ریزی شده، کاهش میزان ناباروری‌های اکتسابی طبق جدول ذیل، نرخ باروری کلی را ضمن تأمین سلامت مادر و کودک، طی سالهای اجرای برنامه به تدریج افزایش دهد به طوری که نرخ باروری کل تا پایان برنامه به دو و یک‌دهم درصد (۰/۲/۱) برسد.

به منظور تأمین همزمان سلامت مادر و کودک، موظف است در جهت ارتقای شاخص‌های نسبت مرگ مادر و نوزادان براساس جدول زیر برنامه‌ریزی و اقدام نماید.

عنوان	واحد	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کاهش نسبت مرگ مادران	در صد هزار تولد زنده	۱۸	۱۷	۱۶,۵	۱۶	۱۵
کاهش میزان مرگ کودکان ۱ تا ۵۹ ماه	میزان در هزار تولد زنده	۱۵,۶	۱۴,۴	۱۳,۳	۱۲,۳	۱۱,۳
افزایش درصد زایمان طبیعی	درصد	۵۳,۵	۵۴,۵	۵۵,۵	۵۶,۵	۵۷,۵
افزایش بارداری‌های برنامه‌ریزی شده	میزان	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش
افزایش رضایتمندی از زندگی زناشویی در چارچوب سلامت باروری و جنسی	درصد	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش	٪۰/۲/افزایش
کاهش شیوع ناباروری‌های اکتسابی	درصد	٪۰/۱/کاهش	٪۰/۱/کاهش	٪۰/۱/کاهش	٪۰/۱/کاهش	٪۰/۱/کاهش
کاهش عوارض ناشی از بارداری، سقط و زایمان	هزار تولد زنده	۷,۶	۷,۲	۶,۸	۶,۵	۶,۲

ماده الحاقی (۴۳) - پزشکان، دامپزشکان، داروسازان و PHD های رشته‌های پیراپزشکی پروانه‌دار که در استخدام پیمانی یا رسمی مراکز آموزشی درمانی دولتی و عمومی غیردولتی می‌باشند به استثنای اعضای هیأت علمی با دوازده سال سابقه خدمت آموزشی و مرتبه دانشیاری و اعضای غیردرمانی بهداشتی با سابقه هجده سال سابقه بهداشتی و درمانی، مجاز به فعالیت در مراکز تشخیصی، درمانی و بیمارستان‌ها اعم از خصوصی و خیریه نمی‌باشند. هرگونه پرداخت یا دریافت از این بابت ممنوع است سایر شاغلان حرف سلامت به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب هیأت وزیران مشمول حکم این ماده خواهند بود. دولت به منظور جبران خدمت این دسته از افراد، نظام جبران خدمت متناسب با عملکرد را تدوین و از محل منابع عمومی یا هر منبع دیگر تأمین می‌نماید.

پزشکان در صورت مأموریت به بخش غیردولتی از شمول این حکم مستثنی می‌باشند مشروط به اینکه تنها از یک محل به میزان بخش دولتی و بدون هیچ دریافتی دیگر، حقوق و مزایا دریافت نمایند. کارکنان ستادی وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان‌های وابسته، هیأت رئیسه دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور، رؤسای بیمارستان‌ها و شبکه‌های بهداشتی درمانی مجاز به فعالیت در بخش غیردولتی درمانی، تشخیصی و آموزشی نیستند و هرگونه پرداخت از این بابت به آنها ممنوع است.

مسئولیت اجرای این بند به عهده وزرای وزارتخانه‌های مذکور و معاونان مربوطه آنها و مسئولان مالی دستگاههای مذکور است.

سازمان‌های بیمه‌گر پایه درمان و تکمیلی موظفند نسبت به لغو قرارداد با این اشخاص و یا مراکز محل فعالیت ایشان اقدام نموده و از تعهد خدمات تجویز شده توسط ایشان خودداری نمایند. در غیر این صورت این مؤسسات از یارانه‌ها و منابع عمومی کشور مرتبط با امور سلامت نیز بهره‌مند نخواهند شد. مفاد این ماده در طول برنامه ششم توسعه و براساس دستورالعملی که به تصویب شورای عالی بیمه سلامت می‌رسد به تدریج اجراء می‌گردد.

صدور یا تمدید مجوز اشتغال، پروانه مطب، پروانه تأسیس کلینیک، درمانگاه و بیمارستان و واحدهای پاراکلینیک و امثال آن در بخشهای غیردولتی، خصوصی و خیریه جهت پزشکان و پیراپزشکان موضوع این بند ممنوع است.

ماده الحاقی (۴۴) - در راستای صیانت از طب سنتی و حفظ سلامت جامعه وزرات بهداشت موظف است آیین‌نامه‌های اعطای مجوز به مراکز عرضه داروهای سنتی، تولیدکنندگان این مواد و همچنین مراکز ارائه خدمات طب سنتی را تدوین و به اجراء گذارد. به منظور جلوگیری از تجویز خودسرانه این مواد دارویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باید الزامات کافی را فراهم آورد.

ماده الحاقی (۴۵) - دولت موظف است در راستای استانداردسازی طب سنتی و توسعه مراکز آموزشی و درمانی آن در کشور اقدام نماید.

ماده الحاقی (۴۶) - دولت مکلف است سامانه «خدمات جامع و همگانی سلامت» مبتنی بر مراقبت‌های اولیه سلامت با محوریت پزشک خانواده در نظام ارجاع، در سال اول برنامه اجراء و در حین اجراء باز طراحی می‌شود به نحوی که تا پایان برنامه کلیه ایرانیان از پوشش پزشک خانواده و نظام ارجاع برخوردار باشند.

ایجاد، توسعه و تغییر واحدهای بهداشتی - درمانی، تأمین و تخصیص و توزیع تجهیزات و ملزومات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی بر مبنای نیاز کشور در چهارچوب نظام ارجاع و بر مبنای سطح بندی خدمات سلامت صورت می گیرد.

نظام بیمه ای مکلف است با اجرائی شدن نظام ارجاع مبتنی بر پزشک خانواده در کشور از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صرفاً از طریق سامانه ارجاع نسبت به خرید راهبردی خدمات سلامت براساس گایدلاین های مصوب اقدام نماید.

ماده الحاقی (۴۷)- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در راستای تربیت نیروی انسانی متخصص به منظور متناسب سازی با نیازهای واقعی بهداشتی درمانی و آموزشی کشور، به گونه ای عمل نماید که تربیت نیروی انسانی در قالب سطح بندی خدمات و نظام ارجاع بوده و از تربیت نیروی انسانی مازاد بر ظرفیت بازار کار پرهیز گردد.

ماده الحاقی (۴۸)- وزارت بهداشت مکلف است تسهیلات و مشوق های ویژه ای به منظور حمایت از ماندگاری نیروی انسانی متخصص در مناطق محروم ارائه کند.

ماده الحاقی (۴۹)- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در طول مدت این برنامه پایگاه های اطلاعاتی زیر را در راستای طراحی و راه اندازی سامانه مدیریت اطلاعات نظام سلامت با هدف یکپارچه سازی پایش، ارزیابی و کنترل در نظام سلامت راه اندازی کند:

- ۱- پرونده الکترونیک تمامی ایرانیان که مشتمل بر کلیه اطلاعات مربوط به بیمار خواهد بود.
- ۲- پایگاه اطلاعات پزشکان و سایر کادر درمانی مشتمل بر تخصص، سابقه عملکرد، ارزیابی های کیفی و کمی، رضایت بیمار و همراهان از پزشک و کادر درمانی، میزان دریافتی آنها و سایر اطلاعات ضروری
- ۳- پایگاه اطلاعات منابع دارویی و تجهیزات پزشکی به منظور رصد و پایش آنها در سطح کشور
- ۴- پایگاه اطلاعات مراکز درمانی و خدماتی اعم از بیمارستان ها، درمانگاه ها، داروخانه ها، کلینیک ها، پلی کلینیک ها، آزمایشگاه ها و سایر مراکز مرتبط. اطلاعات این مراکز در زمینه های میزان توزیع در سطح کشور، امکانات موجود، ارزیابی عملکرد آنها و... صورت خواهد پذیرفت.

ماده الحاقی (۵۰)- در جهت صیانت از سلامت جامعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است سطح استاندارد مورد تأیید مواد دارویی وارداتی را بالاتر برده و بر واردات مواد اولیه دارویی مطابق با استانداردها نظارت مؤثر صورت دهد.

ماده الحاقی (۵۱)- دولت مکلف است جهت تحقق اهداف عدالت اجتماعی در بخش سلامت، تا پایان

برنامه:

- الف) شاخص پرداخت مستقیم از جیب مردم را به سی درصد (۳۰٪) کاهش دهد.
- ب) شاخص های توسعه سلامت کودکان را به عدد ۵,۹ برساند.
- ج) با هدف پوشش فراگیر و دسترسی عادلانه به خدمات با کیفیت درمان، نسبت نیروی انسانی به تخت را به ۳,۵ و نسبت تخت به هزار نفر جمعیت را به ۲,۵ افزایش دهد.
- د) میزان خوداتکائی در تولید مواد و فرآورده های دارویی، واکسن و تجهیزات پزشکی را به هفتاد درصد (۷۰٪) افزایش دهد.
- ه) تعداد بیمارستان های دولتی ارائه دهنده خدمات طب سنتی را به یکصد و پنجاه عدد برساند.

۱۵- بیمه اجتماعی و امور حمایتی

ماده الحاقی (۵۲)- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی، روانشناختی و معلولیت‌ها با تأکید بر توسعه نظامها و برنامه‌های ارتقائی و پیشگیرانه با رویکرد اجتماع محور و خانواده محور اقدامات ذیل را به عمل آورد:

۱- تدوین «نظام جامع رصد آسیبهای اجتماعی و معلولیت‌ها» همچنین «نظام جامع رصد عوامل خطر و محافظت‌کننده سلامت اجتماعی» با محوریت سازمان بهزیستی کشور تا پایان سال اول برنامه و استقرار آن از ابتدای سال دوم برنامه

۲- ارتقای کیفیت زندگی از طریق کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی و معلولیت‌ها با تقویت عوامل محافظ و کاهش عوامل خطر با تأکید بر مداخلات روانشناختی، اقدامات توانبخشی، حمایت‌های اجتماعی، اصلاح سبک زندگی، مداخلات محیطی و سایر روشهای مبتنی بر شواهد علمی و شرایط بومی

۳- مداخله به‌هنگام، به‌منظور پیشگیری از تشدید آسیبهای اجتماعی، روانشناختی و معلولیت‌ها از طریق خدمات غربالگری، آموزش‌های روانشناختی، مشاوره ژنتیک، کاهش تقاضا درحوزه اعتیاد، فوریت‌های اجتماعی و توانبخشی به نحوی که تا پایان برنامه، ظرفیت خدمات‌رسانی به نیازهای دارای اولویت پاسخ دهد.

۴- در طراحی کلیه برنامه‌های کلان توسعه‌ای (ماده ۸) قانون ساختار نظام و جامع رفاه و تأمین اجتماعی (پیوست‌های اجتماعی، ملی و بومی را با توجه به اثرات محیطی آنها و به‌منظور کنترل اثرات یادشده و پیشگیری از ناهنجاری‌ها و آسیبهای اجتماعی تدوین و به تصویب شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی برساند. مصادیق برنامه‌های کلان توسعه‌ای توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌گردد.

۵- گزارش اجرای اسناد جامع اصلاح‌شده «پیشگیری اولیه از اعتیاد» و «حمایت‌های اجتماعی و درمان اعتیاد» را هر ساله به مجلس ارائه کرده، منابع آن را در بودجه سالانه پیش‌بینی نماید.

جدول اهداف کمی و وضعیت مطلوب در سال پایان برنامه

ردیف	هدف کمی	وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴	وضعیت در ۱۳۹۹
۱	کنترل افزایش طلاق	۱۶۳۲۲۸	۱۷۶۱۱۹
۲	افزایش حمایت از کودکان خیابانی	۶۰۰۰	۷۶۵۸
۳	افزایش حمایت از معتادان	۱۳۰۰۰۰۰	۱۴۳۲۴۹۸
۴	غربالگری بینایی کودکان	۳۰۰۰۰۰۰	۳۱۵۳۰۳۰
۵	غربالگری شنوایی	۹۶۶۰۰۰	۱۵۴۵۰۰۰
۶	افزایش حمایت از سالمندان	۲۶۵۷۰۷۰	۴۱۸۰۰۰۰
۷	افزایش خرید خدمت	۹۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰
۸	افزایش افراد بهره‌مند از خدمات اورژانس اجتماعی	۲۷۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰
۹	افزایش حمایت از زنان آسیب دیده و در معرض آسیب	۲۵۰۰	۱۰۰۰۰

ماده الحاقی (۵۳) - به منظور کاهش نرخ معلولیت‌های جسمی و ذهنی از تاریخ تصویب این قانون انجام مشاوره ژنتیک برای ثبت ازدواج اجباری خواهد بود. هزینه‌های انجام این مشاوره‌ها برای اقشار آسیب‌پذیر تحت پوشش نهادهای حمایتی (کمیته امداد امام‌خمينی(ره) و سازمان بهزیستی کشور) رایگان خواهد بود. اعتبار مورد نیاز برای افراد اخیرالذکر، از محل افزایش ده درصد (۱۰٪) به حق‌التحریر ازدواج و طلاق رجعی و بائن و ثبت رجوع، بذل مدت و فسخ نکاح (کلیه تعرفه‌های مربوط به ازدواج و طلاق) علاوه بر افزایش قانونی سالانه تأمین می‌گردد.

ماده الحاقی (۵۴) - جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران به منظور ارتقای ظرفیت‌های انسانی و زیرساخت‌های لازم برای بهبود وضعیت ایمنی در کشور و منوط به تأمین اعتبارات لازم در قوانین بودجه سنواتی کل کشور اقدامات زیر را با همکاری دستگاههای اجرایی مرتبط انجام می‌دهد:

۱- افزایش سطح برنامه‌های پیشگیرانه جهت کاهش خطرپذیری ناشی از حوادث و سوانح و پوشش کامل (صددرصدی (۱۰۰٪)) خدمات امداد و نجات و حوادث و سوانح در کل کشور

۲- تجهیز تمامی استان‌ها به بالگرد امدادی، احداث پایگاه جامع امداد هوایی تهران و کاهش زمان متوسط حضور سریع و به موقع و مؤثر عوامل امدادی هنگام بروز حوادث و سوانح به هشت دقیقه درسال پایان برنامه

۳- افزایش سالانه یک درصد پایگاههای امدادی در سطح کشور و تجهیز انبارهای امدادی متناسب با جمعیت کل کشور به میزان ده درصد (۱۰٪) اقلام امدادی در تهران و دودرصد (۲٪) در سایر استان‌ها

افزایش میزان جذب و نگهداشت جوانان، داوطلبان و امدادگران به منظور آماده ساختن آنان در انجام خدمات داوطلبانه و بشردوستانه و امدادی هر ساله به میزان یک درصد (۱٪) و تهیه نقشه جامع و استقرار واحدهای هلال احمر با اولویت روستاها و مناطق حادثه‌خیز

ماده الحاقی (۵۵) - افراد تحت پوشش سازمان‌ها و نهادهای حمایتی (کمیته امداد امام‌خمينی(ره) و سازمان بهزیستی کشور) از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه‌های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای کلیه واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنها فقط برای یکبار معاف خواهند بود.

ماده الحاقی (۵۶) - دولت مکلف است به منظور گسترش پوشش، عدالت در دسترسی و پایداری در منابع و مصارف بیمه‌های اجتماعی، درسال اول اجرای قانون تمهیدات قانونی لازم جهت اصلاحات ساختاری و سیستماتیک بر مبنای اصول، قواعد و محاسبات بیمه‌ای، به نحوی به عمل آورد تا اهداف کمی مندرج در جدول ذیل را در سال پایان برنامه محقق نمایند.

جدول اهداف کلی و وضعیت مطلوب در سال پایان برنامه

ردیف	هدف کلی	وضعیت در پایان سال ۱۳۹۴	وضعیت در ۱۳۹۹
۱	ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی	۷۰	۸۵
۲	متوسط مستمری دریافتی به متوسط هزینه خانوار	۴۸	۴۳,۳
۳	متوسط نرخ جایگزینی کلیه صندوق‌ها	۸۳	۸۰

ماده الحاقی (۵۷) - به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اجازه داده می‌شود برای اشخاص حقیقی تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام‌خمينی(ره) و همچنین مشمولان دریافت مقرری بیمه بیکاری و متقاضیان مشاغل خانگی مجوز فعالیت موقت پنج‌ساله صادر نماید. این افراد پس از پنج‌سال فعالیت توسط این

وزارتخانه برای اخذ پروانه دائمی به دستگاههای اجرائی مربوطه و اصناف کشور معرفی می‌شوند. فعالیت این افراد در مدت مزبور مشمول ارائه اظهارنامه و مفاصاحساب مالیاتی انفرادی نبوده و نیازمند تشکیل پرونده در سازمان امور مالیاتی کشور نمی‌باشند. اظهارنامه گروهی و فهرست این اشخاص توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی سالانه به سازمان امور مالیاتی اعلام می‌شود.

ماده الحاقی (۵۸) - دولت مکلف است به منظور استقرار عدالت و ثبات اجتماعی، کاهش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی، کاهش فاصله دهک‌های درآمدی، توزیع عادلانه درآمد در کشور و نیز کاهش محرومیت و رفع فقر مطلق از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر یک‌سال بعد از تصویب این قانون به شرح زیر مستمری ماهانه را پرداخت نماید.

تبصره - ضوابط و شاخص‌های تطبیق افراد مشمول این ماده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از طریق کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور به صورت مشترک تهیه و ظرف مدت شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

میزان مستمری به سرپرست هر خانواده ماهانه مبلغ بیست درصد (۲۰٪) حداقل حقوق و مزایای کارگری در هر سال می‌باشد و به ازای هر نفر عضو خانواده ده درصد (۱۰٪) و در صورتی که در خانواده عضو معلول و یا بیمار از کار افتاده وجود داشته باشد، ده درصد (۱۰٪) دیگر به سرجمع ماهانه خانواده اضافه می‌گردد.

منابع اجرای این قانون به شرح زیر تأمین می‌گردد:

- ۱- افزایش عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور به میزان ده درصد (۱۰٪)
- ۲- افزایش قیمت بلیط هواپیما و کشتی به میزان پنج درصد (۵٪)
- ۳- افزایش حقوق ورودی خودروهای خارجی به کشور به میزان بیست درصد (۲۰٪)
- ۴- افزایش حقوق ورودی کالاهای تجملی و مشابه تولید داخلی به میزان پنج درصد (۵٪)
- ۵- افزایش حقوق ورودی سایر کالاها (موضوع بند (ب) ماده (۱۵)) آیین‌نامه اجرائی قانون امور گمرکی به میزان ده درصد (۱۰٪)

۶- افزایش مالیات بر فروش سیگار به میزان پنج درصد (۵٪)

۷- افزایش مالیات بر نقل و انتقال خودروهای لوکس (تجملی) به میزان پانزده درصد (۱۵٪)

تبصره - مصادیق خودروهای لوکس هر ساله توسط هیأت وزیران تعیین می‌شود.

۸- واگذاری داوطلبانه کل یا درصدی از یارانه نقدی یارانه‌بگیران از طریق اعطای وکالت به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور

تبصره ۱- در صورتی که منابع فوق‌الذکر کفایت اجرای این قانون را ننماید دولت مکلف است از محل منابع عمومی و هدفمند کردن یارانه‌ها منابع کامل اجرای این قانون را تأمین نماید.

تبصره ۲- وزارت اقتصاد و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلفند درآمد حاصله را اخذ و به حساب مربوطه نزد خزانه واریز و در اختیار کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور قرار گیرد. مسؤول حُسن اجرای این قانون، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشد.

۱۶- آموزش عمومی و عالی

ماده الحاقی (۵۹) - شهرداری‌های کلانشهرها مکلفند در تأمین، تجهیز و نگهداری مدارس دولتی مشارکت نمایند. وزارت آموزش و پرورش موظف است آیین‌نامه چگونگی مشارکت شهرداری‌ها و تأمین مالی آن را با

همکاری مربوطه وزارتخانه‌های کشور، راه و شهرسازی و شورای عالی استان‌ها و شهرداران کلانشهرها(شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت) تهیه و تا پایان سال اول برنامه به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده الحاقی (۶۰)- به منظور توسعه و تضمین کیفیت آموزش‌های حرفه‌ای، وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کار، تعاون و رفاه اجتماعی موظفند بر مبنای نظام صلاحیت‌های حرفه‌ای مشاغل و نظام جامع اطلاعات بازار کار، نسبت به بازنگری در محتوای رشته‌های تحصیلی، اعتباربخشی مدارک، گواهینامه‌ها و مؤسسات آموزشی تابعه و تدوین یا بازنگری در آیین‌نامه ارتقاء و ارزیابی مربیان و اساتید مرتبط با حوزه فعالیت خود اقدام نمایند.

ماده الحاقی (۶۱)- وزارت آموزش و پرورش موظف است با پیش‌بینی برنامه و ساعات تدریس در برنامه درسی دانش‌آموزان زمینه‌آشنایی دانش‌آموزان شاخه نظری دوره دوم متوسطه را با یک مهارت شغلی با توجه به نیازهای بازار کار فراهم نماید. سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای موظف به مشارکت در اجرای برنامه‌های موضوع این بند می‌باشد.

ماده الحاقی (۶۲)- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند در راستای تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با آمایش آموزش عالی و نیازهای تولید و اشتغال اقدامات زیر را انجام دهند:

الف) توسعه متوازن آموزش عالی با تأکید بر استقرار کامل سیاست‌های اجرائی آمایش آموزش عالی تعیین و ابلاغ مأموریت کلیه مؤسسات آموزش عالی براساس سیاست‌های اجرائی آمایش آموزش عالی؛ استقرار نظام سطح‌بندی دانشگاهها به تفکیک مأموریت‌ها و اعمال نتایج آن در میزان حمایت‌های مالی دولت؛ بازنگری در ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی مبتنی بر نیازها و مزیت‌های منطقه‌ای و مأموریت دانشگاه‌ها با مشارکت دادن ذی‌نفعان بخش‌های اقتصادی- اجتماعی.

ب) متناسب‌سازی جمعیت دانشجویی در دانشگاه‌های با مأموریت علمی- مهارتی و دانشگاه‌های با مأموریت علمی- پژوهشی؛ و ایجاد تنوع در انواع مدارک تحصیلی در چهارچوب نظام صلاحیت حرفه‌ای
ج) توانمندسازی شغلی و کارآفرینی دانشجویان، منظور نمودن ملاک میزان اجرای دوره‌های کارورزی در رتبه‌بندی و سطح‌بندی دانشگاهها، تقویت جایگاه کارآموزی و کارورزی در برنامه درسی رشته‌های تحصیلی، ارتقای کنترل کیفیت دوره‌های کارآموزی و کارورزی و حمایت مالی از بنگاه‌های اقتصادی و اجتماعی جذب‌کننده دانشجویان در دوره‌های کارآموزی و کارورزی

د) همکاری با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مرکز آمار و سایر نهادهای مرتبط جهت انتشار عمومی گزارش سالیانه از وضعیت اشتغال مرتبط، اشتغال نامرتبط و بیکاری دانش‌آموختگان هر یک از رشته‌های تحصیلی
ماده الحاقی (۶۳)- به منظور افزایش مشارکت مردمی و حضور مؤثر خیرین و واقفین در تأمین نیازهای علمی، پژوهشی، تجهیزاتی و فضاهای کالبدی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری در طول سال‌های اجرای این برنامه، خیرینی که طرحهایی را برای حمایت و توسعه پژوهش، فناوری و نوآوری‌های فناورانه به انجام برسانند، مشمول مزایا و حمایت‌های مربوط به خیرین مدرسه‌ساز خواهند بود.

ماده الحاقی (۶۴)- دولت (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) موظف است به منظور تأمین کیفیت:

الف- سرانه مدارس شبانه‌روزی

ب- هزینه ایاب و ذهاب دانش‌آموزان روستایی

ج- هزینه‌های واحدهای آموزشی به‌ویژه دانش‌آموزان کم‌برخوردار
د- افزایش تحت پوشش دانش‌آموزان به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار
ه) اجرای آموزشهای کارآفرینی به دانش‌آموزان

آموزش و پرورش در طی برنامه ششم توسعه یک درصد (۱٪) از سود پرداختی به سپرده‌های بانکی را دریافت و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. معادل درآمد حاصل از اجرای این قانون از محل ردیفی که به‌همین منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد تا براساس مفاد موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مصرف نماید.

ماده الحاقی (۶۵)- به دولت اجازه داده می‌شود درطول برنامه ششم:

۱- مبلغ یک میلیارد دلار برای تجهیز و تکمیل آزمایشگاهها و کارگاههای دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی

۲- مبلغ سه میلیارد دلار برای افزایش ایمنی و مقاوم‌سازی مدارس از محل حساب ذخیره ارزی موضوع بند(ب) ماده(۱) قانون الحاق بعضی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲) اختصاص داده و در بودجه سالانه منظور نماید.

۳- یک درصد (۱٪) از هزینه شرکتها و بانکهای دولتی برای تحقق اهداف بندهای (۱) و (۲) فوق‌الذکر به ترتیب به نسبت (۱) به (۳) اختصاص می‌یابد.

ماده الحاقی (۶۶)- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است از طریق صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر کلیه افراد شصت سال به بالا که ده سال سابقه بیمه یا کمتر دارند را بازنشسته نماید. افراد کمتر از ده سال می‌توانند کسری تا ده سال را به‌صورت یکجا و به نرخ روز بپردازند.

ماده الحاقی (۶۷)- سازمان تأمین اجتماعی موظف است نسبت به بیمه قالیبافان اقدام نموده و تداوم تحت پوشش بیمه آنها را با ارائه خدمات تا پایان آخر سال بازنشستگی ایشان عملی سازد.

ماده الحاقی (۶۸)- هزینه سرانه طلاب حوزه‌های علمیه را در طول این برنامه بر اساس سرانه آموزشی، خدماتی، پژوهشی، تحقیقاتی و فناوری دانشگاهها، مؤسسات و مراکز آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به‌استثنای شهریه طلاب تنظیم و در چهارچوب بودجه‌های عملیاتی، معادل تخصیص دانشگاههای رشته‌های علوم انسانی تخصیص دهد.

ماده الحاقی (۶۹)- مراکز و مدارس علمیه که دارای مجوز از شورای گسترش حوزه‌های علمیه مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی هستند بدون الزام به رعایت قوانین عمومی خاصه قانون محاسبات عمومی، قانون خدمات مدیریت کشوری و قانون کار و سایر قوانین عمومی و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی - معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب شورای عالی و شورای سیاستگذاری عمل نماید.

۱۷- فرهنگ و هنر و ورزش

ماده ۱۹- به‌منظور تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی و بسترسازی فرهنگی و دستیابی به آرمان‌های سند چشم‌انداز مبنی بر تحقق توسعه متناسب با مقتضیات فرهنگی و متکی بر حفظ و ارتقای ارزشهای اسلامی، ملی و انقلابی، آزادی‌های مشروع و مردم‌سالاری دینی، اصول و فضائل اخلاقی، کرامت و حقوق انسانی، هویت و انسجام ملی و همچنین حمایت از تولیدات و محصولات فرهنگی، مذهبی و هنری فاخر، صنایع دستی و میراث فرهنگی

ناملموس و تقویت ظرفیت آن در تعاملات بین‌المللی و نیز ارتقای جایگاه و منزلت اصحاب فرهنگ و نخبگان و پیشکسوتان فرهنگ و هنر کشور، اقدامات زیر در طول سالهای برنامه ششم انجام می‌شود:

۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است نسبت به تسهیل فرآیندهای صدور مجوز و بازرنگری و کاهش ضوابط و مقررات محدودکننده تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری در چهارچوب مقررات شرعی و قانونی اقدام نماید.

۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما و سایر دستگاههای ذی‌ربط مکلفند فهرست صدور مجوزها و تصدی‌های فرهنگی و هنری قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی و سازمان‌های مردم‌نهاد را که تا پایان سال اول تعیین می‌شود در طول سالهای برنامه ششم واگذار نمایند.

آیین‌نامه این بند شامل شیوه تعیین فهرست مذکور و نحوه واگذاری و فروش با پیشنهاد سازمان و همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۳- حذف شد.

ماده ۲۶- به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم (۱۰)، بیستم (۲۰) و بیست و یکم (۲۱) قانون اساسی، اهداف سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی برنامه ششم مبنی بر «تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوقی شرعی و قانونی زنان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان» کلیه دستگاههای اجرایی موظف به همکاری با معاونت امور زنان و خانواده در جهت اجرای «برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده» (مواد ۲۲۷) و (۲۳۰) برنامه پنجم توسعه می‌باشند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبارات کافی را در جهت اجرای برنامه در بودجه سنواتی پیش‌بینی کند. ارائه گزارش عملکرد اجرای سند به کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در پایان هر سال الزامی است.

ماده ۲۰- با توجه به اهمیت و ضرورت مرمت بناهای تاریخی و فرهنگی و احیای بافتهای ارزشمند کشور اقدامات زیر صورت می‌پذیرد:

۱- سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مجاز است در چهارچوب ضوابط و برنامه‌ای که به تصویب شورای عالی آن سازمان می‌رسد، اماکن تاریخی (به‌استثنای نفایس ملی) در اختیار خود را به شهرداری‌ها و بخش خصوصی و تعاونی و صندوق احیاء و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی و فرهنگی برای بهره‌برداری واگذار نماید. واگذارشوندگان موظفند نسبت به مرمت، حفاظت و بهره‌برداری از اماکن مربوطه تحت نظارت سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اقدام نمایند.

۲- تمامی دستگاههای اجرایی موظفند در چهارچوب ضوابط و استانداردهای ابلاغی سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نسبت به مرمت و احیاء آثار فرهنگی و تاریخی در اختیار اعم از منقول و غیرمنقول با رعایت قوانین و مقررات مربوطه اقدام نمایند.

۳- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موظف است به‌منظور حفظ و صیانت از میراث فرهنگی اقدامات لازم را با همکاری و هماهنگی سایر دستگاههای اجرایی ذی‌ربط به‌منظور شناسایی، مستندسازی، حفاظت و مرمت و معرفی میراث فرهنگی (اعم از ملموس و ناملموس) میراث طبیعی، ایجاد شهرهای جهانی صنایع دستی و احیای هنرهای سنتی در حال زوال در حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی و ثبت در فهرست میراث جهانی را به عمل آورد.

ماده الحاقی (۷۰) - در راستای اجرای طرح «راه اندازی و گسترش رسانه های نوین» به صورت خدمات صوت و تصویر در فضای مجازی، دولت مکلف است از ابتدای اجرای برنامه ششم توسعه، اعتبار لازم برای اجرای این طرح را علاوه بر اعتبارات معمول سازمان صدا و سیما تأمین نماید.

ماده الحاقی (۷۱) - دولت مکلف است از ابتدای برنامه ششم توسعه، هزینه های تهیه و ساخت پنجاه سریال فاخر و (الف) ویژه را علاوه بر اعتبارات معمول، به سازمان صدا و سیما اختصاص دهد.

ماده الحاقی (۷۲) - به منظور اجرای سیاست های کلی جمعیت (ابلاغی مقام معظم رهبری)، دولت مکلف است با ارائه «لایحه طرح تعالی خانواده و جمعیت» که تا پایان سال اول برنامه به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد، برای تحقق موارد زیر اقدام نماید:

۱- حمایت از نهاد خانواده

۲- افزایش نرخ باروری به بالاتر از نرخ جانشینی

۳- رفع موانع ازدواج و تسهیل شرایط تشکیل خانواده

۴- حمایت از درمان زوجهای نابارور برای فرزندآوری

۵- حمایت از زوجهای دارای فرزند با اولویت خانواده های بیش از سه فرزند

۶- کمک به افزایش سهم جمعیت مناطق کم تراکم، مناطق مرزی و حاشیه خلیج فارس و دریای عمان

براساس اصول آمایش سرزمینی

تبصره - مرکز آمار ایران به عنوان مرجع رسمی نظام آماری کشور با تدوین شاخصهای بومی توسعه انسانی، وظیفه رصد مستمر سیاست های جمعیتی را در ابعاد کمی و کیفی به عهده دارد.

ماده الحاقی (۷۳) - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلفند فهرست صدور مجوزها و تصدی های فرهنگی و هنری قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی و سازمان های مردم نهاد را که تا پایان سال اول تعیین می شود در طول سال های برنامه ششم واگذار نمایند.

آیین نامه این بند شامل شیوه تعیین فهرست مذکور و نحوه واگذاری و فروش با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده الحاقی (۷۴) - اعتبارات اختصاص یافته به حوزه های علمیه اعم از اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای، کمک تلقی شده و پس از پرداخت به این مراکز هزینه قطعی منظور و براساس بودجه مصوب شورای عالی و شورای سیاست گذاری و با مسؤولیت ایشان قابل هزینه است.

۱۸- دفاعی و امنیتی

ماده ۲۵ - در راستای اجرای مفاد مصرح در قانون اساسی و سند چشم انداز سیاست های کلی ابلاغی و افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب پذیری اقتصاد کشور و به منظور مدیریت منسجم، هماهنگ و مؤثر روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران بر مبنای اصل عزت، حکمت و مصلحت و برای پشتیبانی تحقق اهداف برنامه ششم توسعه، دستگاههای اجرائی و نیروهای مسلح مکلفند تمامی اقدامات خود در زمینه روابط خارجی را با هماهنگی وزارت امور خارجه انجام دهند. وزارت امور خارجه موظف است نسبت به اجرای موارد زیر اقدام نماید:

- طراحی و اجرای اقدامات اعتمادساز در سیاست خارجی

- ایجاد بسترها و شرایط سیاسی لازم برای تنوع بخشی و تقویت پیوندهای راهبردی با کشورهای جهان به ویژه کشورهای منطقه، همسایگان و قدرت های نوظهور
 - تقویت دیپلماسی اقتصادی با تمرکز بر ورود به بازارهای جهانی برای صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی، تأمین مالی و جذب سرمایه گذاری خارجی و دستیابی به فنآوری های نوین
 - حمایت همه جانبه از حقوق ایرانیان خارج از کشور و مشارکت دادن آنها در توسعه ملی
 - به کارگیری ظرفیت های دیپلماسی رسمی در سطوح دو و چندجانبه برای ایجاد محیط سیاسی و امنیتی با ثبات و پایدار در منطقه
 - بهره برداری از دیپلماسی عمومی و روشها و ابزارهای نوین و کارآمد اطلاع رسانی در گستره فرامرزی برای تبیین دیدگاههای جمهوری اسلامی ایران در ابعاد گفتمانی و معنایی و ارتقای جایگاه ایران در افکار عمومی جهان
 - به کارگیری همه امکانات جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با تروریسم و افراط گرایی
 - صیانت از وجهه بین المللی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با موضوعات حقوق بشری از طریق رصد و پایش وضعیت حقوق بشر در عرصه بین المللی، پاسخگویی به مطالبات بین المللی و گسترش حقوق بشر اسلامی با همکاری دستگاههای ذی ربط
 - تنظیم و اعطای کمکهای توسعه ای به کشورهای هدف در چهارچوب قوانین بودجه سالانه کشور
 - برنامه ریزی و اقدام مؤثر در راستای ارتقای استقلال سیاسی، فرهنگی و افزایش مقاومت اقتصادی
- ماده ۲۸-** در راستای اجراء و پیشبرد سیاست های کلی ابلاغی اقتصاد مقاومتی، سازمان انرژی اتمی مکلف است نسبت به تدوین طرح ملی مقابله با شرایط اضطراری نیروگاهها و تأسیسات هسته ای با همکاری سازمان، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت کشور، وزارت امور خارجه و سایر دستگاههای ذی ربط اقدام و به تصویب هیأت وزیران برساند. دستگاههای اجرائی ذی ربط مکلفند نسبت به اجرای آن با راهبری و نظارت سازمان انرژی اتمی ایران اقدام نمایند.
- ماده ۲۹-** به منظور افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه ای و تأمین منافع و امنیت ملی اقدامات زیر معمول می گردد:
- ۱- ارتقای توان بازدارندگی از طریق:
 - الف) توسعه و افزایش توان تولیدی موشکی
 - ب) توسعه و تقویت توان پدافند هوایی در سطوح مختلف برد کوتاه، متوسط و بلند
 - ج) توسعه و به روزرسانی شبکه های ارتباطی امن با هدف استقرار کامل سامانه فرماندهی و کنترل
 - د) هوشمند و متحرک سازی تمامی سامانه های تسلیحاتی متناسب با تهدیدات
 - ه) تحقیق، طراحی و تولید اقلام مورد نیاز برای مواجهه و تقابل با گروههای مسلح تروریستی
 - و) توسعه توان دریایی از طریق تجهیز نیروهای دریایی به سلاحهای پیشرفته
 - ز) توسعه و تقویت توان جنگ الکترونیک
 - ۲- اصلاح ساختار بودجه ای نیروهای مسلح و افزایش سهم تقویت بنیه دفاعی از بودجه دفاعی
 - ۳- تهیه و اجرای طرح آمایش و نوسازی زیرساختهای صنایع دفاعی و مراکز آموزشی و نظامی نیروهای مسلح در طول برنامه و انتقال پادگانها به خارج از شهرها با اختصاص زمین و تغییر کاربری مناسب پادگانها به منظور تأمین اعتبار مورد نیاز برای احداث مراکز جدید و تأمین اعتبار لازم از طریق تخصیص وام برای دوران ساخت

۴- ارتقای کیفیت مرکز آموزشی نیروهای مسلح برای تربیت نیروهای کارآمد

۵- صرفه‌جویی و بهینه‌سازی موارد هزینه از جمله در حوزه‌های انرژی، آب و برق در نیروهای مسلح

۶- طرح انسداد مرز در مناطق مرزی با توجه به شرایط اقلیمی مناطق با استفاده از سامانه‌های دیگر هوشمند

و در اختیار قرار دادن توان اطلاعاتی و اجاب بر اساس طرح‌های مصوب ستاد کل نیروهای مسلح

۷- رعایت فاصله سطح حقوق و دستمزد کارکنان نیروهای مسلح با کارکنان کشوری براساس مفاد

تبصره (۳) ماده (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری

ماده الحاقی (۷۵)- مواد (۱۹۵)، (۱۹۸) و (۱۹۹) قانون پنجاه و پنج‌ساله توسعه جمهوری اسلامی ایران برای لایحه

ششم تنفیذ می‌شود.

ماده ۱۹۵-

الف- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است به منظور ارتقای توانمندی‌های دفاعی، قدرت

بازدارندگی و دفاع از حاکمیت، تمامیت ارضی، منافع و امنیت ملی و مقابله مؤثر با تهدیدهای خارجی اقدامات

زیر را انجام دهد:

۱- ارتقای کمی و کیفی سامانه پدافند هوایی کشور و ایجاد هماهنگی تحت نظر قرارگاه پدافند هوایی

حضرت خاتم‌الانبیاء(ص)

۲- تقویت حضور و ارتقای زیرساختها به منظور گسترش حوزه و استقرار مؤثرتر در حوزه‌های آبی کشور و

حفاظت از خطوط دریایی کشور با تأکید بر آبهای آزاد و تکمیل سازمان ناوگان جنوب

۳- بهره‌گیری بهینه از فرصت خدمت وظیفه عمومی برای ارتقای دانش، مهارت، ارتقای منزلت اجتماعی

جامعه هدف در خصوص مبانی و ارزشهای اسلام و انقلاب با تکیه ویژه بر دیدگاهها و سیره حضرت

امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری، ارتقای معنویت، انضباط اجتماعی، تقویت تعاملات سازنده و مهارت‌های

حرفه‌ای و افزایش ظرفیت به کارگیری تخصصی سربازان وظیفه و غنی‌سازی شغلی و ارتقای معیشت و منزلت

اجتماعی آنان و نیز استفاده بهینه از مشمولان در سازندگی کشور

۴- ایجاد زیرساختها و اتخاذ سازوکارهای لازم برای مشارکت هرچه گسترده‌تر دستگاههای دولتی و بخش

غیردولتی در برنامه‌های دفاعی در شرایط بحران و جنگ

تبصره- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح حداکثر ظرف شش‌ماه

اول برنامه موظف است سطح مطلوب و الزامات هریک از اجزای فوق را تدوین و به‌تصویب مراجع ذی‌ربط

برساند.

ب- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در سقف اعتبارات امور دفاعی، موارد زیر را در اولویت قرار دهد:

۱- توسعه و تقویت ناوگان هوایی نیروهای مسلح اعم از خرید، بازسازی، نوسازی و نگهداری تا سطح

آمادگی مصوب و عملیاتی نمودن کلیه هواپیماها و بالگردها و تسلیحات مرتبط و ایمن‌سازی پروازها

۲- تکمیل و به‌روزرسانی شبکه ارتباطی مستقل و امن نیروهای مسلح

۳- ایجاد سامانه فرماندهی، کنترل، اطلاعات و مراقبت پیشرفته در ابعاد راهبردی، فضایی، هوایی، دریایی و

زمینی به منظور ارتقای هوشیاری و آمادگی برای شناسایی تهدیدات و مقابله سریع و مؤثر

۴- توسعه کیفی و کمی افزایش قدرتی و پایداری عملیاتی یگانهای موشکی

۵- ارتقای کمی و کیفی سامانه رسیدگی، خدمات‌رسانی و حمایت از کارکنان نیروهای مسلح در مأموریت‌های دفاعی، امنیتی، امور رزمی و مراقبت از مرز و مناطق سخت

ماده ۱۹۸- به منظور کاهش آسیب‌پذیری زیرساختها، ارتقای پایداری ملی، حفاظت از مردم و منابع ملی کشور و تضمین تداوم خدمات به آنان در راستای تکمیل چرخه دفاع غیرنظامی، اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف- تدوین استانداردهای فنی مورد نیاز پدافند غیرعامل طی سال اول برنامه

ب- ایجاد سامانه پایش، هشدار و خنثی‌سازی در خصوص تهدیدات نوین در مراکز حیاتی، حساس و مهم

ج- ایمن‌سازی و حفاظت از مراکز حیاتی، حساس و مهم کشور برای تداوم فعالیت امن و پایدار آنان

تبصره- پدافند غیرعامل فقط در حوزه تهدیدات دفاعی و امنیتی است. دستورالعمل هماهنگی حوزه‌های

پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران کشور با پیشنهاد مشترک دبیرخانه کمیته دائمی پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران به تصویب هیأت وزیران تأیید ستادکل نیروهای مسلح می‌رسد.

ماده ۱۹۹- پروژه‌های موضوع پدافند غیرعامل با پیشنهاد دبیر کمیته دائمی و تصویب رئیس کمیته دائمی به

اجراء در خواهد آمد. موافقتنامه این‌گونه پروژه‌ها بین رئیس کمیته دائمی پدافند غیرعامل و معاونت مبادله خواهد شد.

ماده الحاقی (۷۶)- ماده (۱۹۶) قانون پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران به‌استثنای بند(ز) برای

لایحه ششم تنفیذ می‌شود.

ماده ۱۹۶- دولت موظف است به منظور تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان و حضور بیشتر نیروهای

مردمی در صحنه‌های امنیت و دفاع از کشور، آرمان‌ها و مبانی اندیشه انقلاب اسلامی و توسعه فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر اقدامات و تسهیلات لازم را در طول برنامه به شرح زیر فراهم نماید:

الف- پشتیبانی لازم برای افزایش حداقل یک و نیم میلیون نفر بسیجی فعال و ویژه تا پایان برنامه با تأکید بر

تربیت نیروی انسانی متعهد و انقلابی

ب- حمایت از زیر ساختها برای توسعه نواحی شهرستانی و رده‌های مقاومت بسیج، متناسب با توسعه و

تغییرات تقسیمات کشوری

ج- پشتیبانی از رده‌های مقاومت بسیج و بسیج اساتید، دانشجوی و طلبه در دستگاههای اجرائی به‌ویژه در

فعالیت‌های پژوهشی و علمی

د- کمک به تعمیق ارزشهای انقلاب اسلامی و توسعه فرهنگ و تفکر بسیجی از طریق تشکیل هسته‌های

تربیتی، غنی‌سازی اوقات فراغت، توسعه فرهنگ ارزشی و استفاده از نخبگان بسیجی برای مشاوره و تولید فکر،

توسعه فرهنگ عفاف و حجاب، آشنایی با مبانی اندیشه حضرت امام (ره) با اجرای طرحهای دانشجویی،

دانش‌آموزی، اقشار و رده‌های مقاومت بسیج

ه- پشتیبانی و کمک به مقابله با جنگ نرم در حوزه‌های مختلف با اولویت حضور فزاینده در فضای

مجازی و رایانه‌ای (سایبری) با رویکرد بومی

و- امکان استفاده از خدمت کارکنان بسیجی فعال و ویژه شاغل برای شرکت در آموزشها و اردوها و سایر

برنامه‌ها حداکثر به مدت پانزده روز در سال به جای خدمت اداری بدون دریافت حق مأموریت

ز- حذف شد.

ح- فراهم نمودن پشتیبانی‌های لازم برای جذب و به‌کارگیری سی میلیون نفر از بسیج دهها میلیونی با

رویکرد فرهنگی، اجتماعی و علمی

ط- پشتیبانی از رده‌های مقاومت بسیج جامعه زنان به‌ویژه در فعالیت‌های مربوط به توسعه فرهنگ عفاف و حجاب و تحکیم بنیان خانواده

تبصره ۱- به سازمان بسیج مستضعفین اجازه داده می‌شود از محل اعتبار مصوب خود حمایت لازم را برای تأمین پوشش بیمه‌ای و جبران خسارت‌های ناشی از به‌کارگیری بسیجیان فاقد پوشش بیمه‌ای در مأموریت‌های مختلف به ویژه دفاعی، امنیتی و کاروان‌های راهیان نور به عمل آورد.

تبصره ۲- به دستگاه‌های اجرائی اجازه داده می‌شود متناسب با میزان آمادگی سازمان بسیج سازندگی، اجرای بخشی از فعالیت‌های آموزشی، بهداشتی، فرهنگی و غنی‌سازی اوقات فراغت و پروژه‌های عمرانی خود از قبیل احداث و تعمیر مساجد، مدارس و خانه‌های بهداشت روستایی، بیابان‌زدایی، جنگلکاری، آبرسانی به روستاها و همچنین در مناطق محروم، روستایی و مرزی را به آن سازمان واگذار نماید تا با استفاده از نیروهای داوطلب بسیجی و مردمی و جوانان و متخصصان به‌نحو سازمان یافته، اجراء نمایند.

ماده الحاقی (۷۷)- قانون خدمات رسانی به ایثارگران و تبصره‌ها و اصلاحات بعدی آن دائمی می‌شود.

ماده الحاقی (۷۸)- ماده (۴۴) برنامه پنجم با اصلاحات ذیل تنفیذ می‌شود:

۱- در سطر سوم عبارت «از جمله» بعد از عبارت «و امتیازات به ایثارگران» و در سطر چهارم عبارت «رزمندگان با سابقه شش‌ماه جبهه» بعد از عبارت «جانبازان، آزادگان» اضافه گردید.

۲- در بند (الف) شهیده اضافه شود.

۳- در بند (ب) فرزندان شهید بعد از شاغل و غیرشاغل اضافه گردد.

۴- کاردرمانی جهت جانبازان قطع نخاعی و اعصاب و روان، شیمیایی و نیز با تجویز پزشک خدمات

دارویی مورد نیاز

۵- در بند (ل) دولت موظف است در استان‌هایی که ایثارگران فاقد سند ملکی می‌باشند با قولنامه وام مسکن پرداخت شود و در مناطقی که زمین دولتی وجود دارد به ایثارگران یک پلاک داده شود و جهت وام تکمیلی (دوم) خرید اضافه گردد. و سهم آورده ایثارگر یک دوم و به جای دو سال شش ماه حضور داوطلبانه منظور شود.

ماده الحاقی (۷۹)- موارد زیر از قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه تنفیذ می‌شود:

۱) در بند (ک) ماده (۲۰) برنامه پنجم توسعه، کمک هزینه تحصیل اضافه و تنفیذ شود و مازاد بر سهمیه را رزمندگان و فرزندان آنان استفاده خواهند کرد.

۲) تنفیذ ماده (۴۵) قانون برنامه پنجم

۳) تنفیذ بند (و) ماده (۵۰) برنامه پنجم به‌استثنای ایثارگران و مستخدمین فاقد سابقه تخلف اداری

۴) تنفیذ تبصره یک ماده (۵۷)

۵) تنفیذ تبصره ماده (۶۰)

۶) عدم قطع مستمری والدین شهید که معلول، محجور، صعب‌العلاج، بیماری خاص، مطلقه و نامادری دارند.

۷) آن دسته از فرزندان شهید که دارای بیماری خاص و صعب‌العلاج و یا توان کار ندارند معادل مستمری والدین شهید ماهانه حقوق پرداخت شود.

۸) کلیه دستگاه‌های اجرائی موظفند با نقل و انتقال درون و بیرون استانی (محل جغرافیایی) مستخدمان

ایثارگران موافقت نمایند و نقل و انتقال آنان به‌عنوان مازاد ممنوع است.

۹) ایثارگران رسمی و پیمانی در دستگاههای دولتی که براساس نظر دستگاهها از پستهای مدیریت تنزل پیدا می کنند پست هم طراز با نام براساس آخرین شغل زمان اشتغال بر آنان در نظر گرفته می شود به طوری که حقوق و مزایای ایشان نسبت به قبل تنزل پیدا نکند. (ماده ۷۱) قانون خدمات کشوری سایر مقامات)

۱۰) دستگاه یا بنیاد شهید موظف است برای ایثارگران شاغل در بخش های خصوصی یا غیرانتفاعی و غیرشاغل که از فوق العاده های ایثارگری پرداختی دستگاههای دولتی بهره مند نمی شوند برابر فوق العاده های ایثارگری دولت به ایثارگر پرداخت نماید.

۱۱) دولت موظف است کلیه فرزندان شهید و شهیده فاقد شغل و پوشش بیمه ای متقاضی شغل و کار مناسب تا زمان تأمین پایدار را تحت پوشش بیمه اجباری بازنشستگی و درمانی سازمان تأمین اجتماعی قرار داده و صددرصد (۱۰۰٪) حق بیمه مربوطه را تأمین و پرداخت نماید.

۱۲) معیار حقوق بازنشستگی ایثارگران شاغل در دستگاهها و وزارتخانه ها و سازمان های دولتی و لشگری بر مبنای بالاترین پست سازمانی و شاغلین در سایر بخش های خصوصی و غیردولتی بر مبنای دو سال منتهی به بازنشستگی محاسبه و پرداخت می گردد.

۱۳) بنیاد شهید موظف است ظرف مدت سه سال شرکت های اقتصادی و سرمایه گذاری متعلق به ایثارگران را ضمن خودداری از هرگونه انتقال و انتفاع به غیر «برای اصل ۴۴» زمینه انتقال و واگذاری کلیه اختیارات را به سهامداران و اعمال حقوق قانونی برای سهامداران فراهم نماید.

۱۴) ستاد کل نیروهای مسلح مجاز است یکی از نوادگان جانبازان فاقد فرزند را جهت نگهداری خویش معاف از خدمت نماید.

۱۵) دولت موظف است برای ایثارگران فاقد تحرک (زمین گیر) حق نگهداری پیش بینی نماید.

۱۶) دولت موظف است بابت رد دیون و مطالبات ایثارگران و خانواده معظم شهداء و تغییرات بعدی آنان و اجرای کامل قانون خدمات ایثارگران و رزمندگان معسر تا پایان سال دوم برنامه اقدام نماید.

ماده الحاقی (۸۰) - کلیه دستگاههای اجرائی مشمول این قانون موظفند به خانواده شهدا و جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و آزادگان شاغل و بازنشسته مبلغی معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) حداقل حقوق کارکنان دولت را که هر سال توسط دولت تعیین می شود، به عنوان فوق العاده ایثارگری به طور ماهانه پرداخت نماید.

تبصره ۱- به افراد موضوع ماده مذکور که در استخدام دولت نیستند مبلغ یادشده توسط بنیاد تأمین و پرداخت می گردد.

تبصره ۲- این فوق العاده ایثارگری به جانبازان و آزادگان از کارافتاده که از حقوق حالت اشتغال مطابق مواد (۳۸) و (۳۹) این قانون برخوردار گردیده اند تعلق نخواهد گرفت.

ماده الحاقی (۸۱) - دولت مکلف است به منظور ارتقای توانمندی های دفاعی در تراز قدرت منطقه ای و توسعه توان موشکی و فناوری های علمی و تحقیقاتی و افزایش ظرفیت تولید و تأمین سلاح ها و تجهیزات عمده دفاعی برترساز با قابلیت بازدارندگی مؤثر و متناسب با انواع تهدیدات در بودجه سالیانه کشور حداقل پنج واحد درصد از منابع بودجه عمومی را در سال اول به عنوان سهم تقویت بنیه دفاعی اختصاص دهد. این سهم متناسب با انواع تهدیدات در سال های بعدی سالیانه نیم واحد درصد افزایش یابد.

دولت و نیروهای مسلح موظفند تمهیدات لازم را برای به کارگیری تمام ظرفیت های کشور در راستای ارتقای توانمندی های دفاعی کشور و انجام اقدامات زیر به عمل آورند:

حفظ و ارتقای آمادگی‌های دفاعی یگان‌های رزمی نیروهای مسلح در سطح هشتاد درصد (۸۰٪) به‌کارگیری و افزایش ظرفیت‌های تولیدی صنایع دفاعی به‌طور کامل جهت تأمین صد درصد (۱۰۰٪) نیاز نیروهای مسلح به اقلام راهبردی و سایر اقلام مورد نیاز به میزان هفتاد درصد (۷۰٪)

ماده الحاقی (۸۲) - دولت مکلف است نسبت به برقراری و پرداخت مستمری به رزمندگان معسر دارای حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه به طریقی اقدام نماید که مستمری ماهانه آنها کمتر از هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) حداقل دستمزد هرسال در طول اجرای برنامه ششم نباشد. منابع مورد نیاز این بند از پنجاه درصد (۵۰٪) ماده (۷) قانون هدفمندی تأمین می‌شود. نحوه اجرای این بند توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه و در آیین‌نامه اجرائی آن درج می‌شود.

ماده الحاقی (۸۳) - صندوق‌های بازنشستگی مکلف هستند حقوق بازنشستگی خانواده‌های شهدا، جانبازان و آزادگان مشمول قانون حالت اشتغال اعم از کشوری و یا لشکری را معادل آخرین حقوق و مزایای دریافتی تعیین نموده و از سقف محدودیت حداکثر هفت برابر حداقل حقوق معاف نماید.

ماده الحاقی (۸۴) - با توجه به افزایش تهدیدات سایبری آشکار و پنهان دشمنان علیه جمهوری اسلامی ایران، دولت مکلف است از طریق سازمان پدافند غیرعامل نسبت به افزایش سطح آموزش کارکنان ذی‌ربط دستگاههای اجرائی، اقدامات لازم را برای جلوگیری از نفوذ و مختل نمودن سیستم‌های نرم افزاری کشور به‌عمل آورد. بودجه مورد نیاز باید هرساله در ردیف مستقل مقابله با تهدیدات سایبری برای سازمان پدافند غیرعامل کشور و دستگاههای اجرائی منظور گردد.

ماده الحاقی (۸۵) - حمایت همه جانبه از حقوق ایرانیان خارج از کشور و برنامه‌ریزی برای افزایش جلب سرمایه، توان علمی و تخصصی آنان در توسعه ملی، تأثیر بر سیاست‌های نظام سلطه در دفاع از منافع ملی

ماده الحاقی (۸۶) - طرح انسداد مرز در مناطق مرزی با توجه به شرایط اقلیمی مناطق با استفاده از سامانه‌های دیگر هوشمند و در اختیار قراردادن توان اطلاعاتی واجا بر اساس طرحهای مصوب ستاد کل نیروهای مسلح

ماده الحاقی (۸۷) - ایجاد بسترها و شرایط سیاسی لازم برای تنوع‌بخشی و تقویت پیوندهای راهبردی با کشورهای جهان به ویژه کشورهای منطقه، آسیای جنوب غربی، همسایگان و قدرت‌های نوظهور

۱۹ - حقوقی و قضائی

ماده ۲۴ - به منظور افزایش دقت و سرعت در ارائه خدمات قضائی و تحقق عدالت قضائی، حقوق بشر اسلامی و حقوق شهروندی، ارتقای کیفیت و کاهش اطاله دادرسی و ایجاد فرصت برابر برای دسترسی آحاد مردم به خدمات قضائی:

۱- سازمان بهزیستی کشور مکلف است در راستای تحکیم نهاد خانواده نسبت به تأمین هزینه مشاوره برای افراد فاقد تمکن مالی که در اجرای قانون توسط مقام قضائی صلاحیتدار برای رفع اختلاف به آن سازمان برای مشاوره خانواده معرفی می‌شوند، اقدام لازم به عمل آورد.

۲- تمامی درخواست‌های اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراء از طریق ادارات اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراء سازمان ثبت اسناد و املاک کشور رسیدگی و اجرا می‌شود. این امر مانع از رسیدگی به دعاوی ناشی از اجرای اسناد رسمی در محاکم دادگستری نیست.

آیین‌نامه اجرائی این بند به منظور کاهش مراجعات مکرر جهت رسیدگی به پیشنهاد وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

۳- در راستای اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم موضوع بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها، سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است اقدامات لازم برای تسریع در انتقال بیست (۲۰) زندان داخل محدوده شهرها با اولویت کلانشهرها به خارج از شهرها را از طرق زیر انجام دهد:

الف) فروش زندان‌های داخل شهرها به روش مذاکره و توافق به شهرداری‌ها و دیگر سازمان‌های عمومی غیردولتی و سایر نهادهای عمومی بدون الزام به رعایت مقررات و قوانین مربوط به مزایده

ب) وجوه حاصل از فروش هر کدام از زندان‌های مذکور که به تدریج و براساس توافق به‌عمل آمده به حساب ویژه نزد خزانه‌داری کل واریز می‌گردد به عنوان درآمد اختصاصی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور تلقی می‌گردد و بدون الزام به رعایت محدودیت سال مالی، صرف احداث زندان‌های جایگزین در همان استان می‌گردد.

در صورت وجود مازاد درآمد حاصل از بند فوق، اعتبار مذکور صرف احداث، تکمیل، تعمیرات اساسی و تجهیز دیگر زندان‌های همان استان می‌گردد.

تبصره- دولت مکلف است ردیفی تحت عنوان انتقال زندان‌ها از شهرها به خارج شهرها ایجاد نماید به نحوی که پس از احداث زندان‌های جدید از محل فروش زندان‌های قدیمی مبلغ مزبور به خزانه اعاده گردد.

د) وزارت جهادکشاورزی (سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری) و سازمان امور اراضی مکلفند نسبت به واگذاری زمین رایگان به سازمان زندان‌ها برای احداث زندان‌های مذکور اقدام نمایند.

ه) سازمان ثبت و اسناد و املاک کشور مکلف است پس از استقرار زندانیان در محل زندان جدید خارج از شهر با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و پس از اعلام رسمی وزارت دادگستری نسبت به انتقال کلیه اسناد و مدارک زندان مذکور به خریدار یا خریداران اقدام نماید.

۴- در اجرای سیاست کاهش جمعیت کیفری و کاهش سالانه حداقل ده درصد (۱۰٪) از آمار زندانیان، سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی مکلف است ضمن آگاهی مقامات قضائی از وضعیت آمار زندانیان و فضای آزاد زندان، ظرفیت پذیرش زندانیان را به صورت برخط و با رعایت جهات امنیتی در اختیار مقامات قضائی صلاحیت‌دار قرار دهد. قضات با لحاظ ظرفیت اعلام شده و تناسب قرار تأمین، از صدور قرارهای تأمین منتهی به بازداشت و یا احکام حبس جز در موارد ضروری خودداری و از تأسیس‌های جدید کیفری مانند تعلیق تعقیب یا مجازات، تعویق صدور حکم، آزادی‌های مشروط و مجازات‌های جایگزین حبس استفاده خواهند نمود. دادسرای انتظامی قضات بر حسن اجرای این بند نظارت می‌کند.

مراکز پذیرش زندانیان در صورت تکمیل ظرفیت زندان‌ها، مراتب را به دادستان و رئیس حوزه قضائی اعلام می‌کنند، دادستان‌ها و رؤسای حوزه‌های قضائی مکلفند با رعایت مفاد بند فوق اقدامات لازم را به عمل آورند.

دستورالعمل اجرائی این بند بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری و رئیس سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

۵- قوه قضائیه (دادگستری جمهوری اسلامی ایران) می‌تواند برای تکمیل پستهای بلا تصدی مصوب خود سالانه حداکثر پانصد قاضی جدید در سقف اعتبارات مصوب از طریق آگهی استخدامی و در فضای رقابتی جذب نماید.

۶- سازمان پزشکی قانونی می‌تواند خدمات پزشکی قانونی و بخشی از وظایف مذکور در ماده (۱) قانون تشکیل سازمان را با اعمال نظارت به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد صلاحیت واگذار نماید. آیین‌نامه اجرائی این بند با پیشنهاد وزیر دادگستری و همکاری دستگاههای اجرائی ذی‌ربط تهیه و پس از تأیید رئیس قوه قضائیه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۷- در اجرای سیاست‌های بازنگری در قوانین جزائی و با هدف کاهش جمعیت کیفری: الف) قوه قضائیه مکلف است با همکاری وزارت دادگستری به منظور تبدیل جرائم کم اهمیت به تخلف، لایحه «تعیین عناوین تخلف و آیین رسیدگی به آن» جهت الحاق به وظایف سازمان تعزیرات حکومتی را حداکثر تا پایان سال اول برنامه ششم تهیه تا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

ب) قوه قضائیه مکلف است به منظور کاهش مجازات حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر از قبیل ضمانت اجراهای انتظامی، انضباطی، مدنی، اداری و ترمیمی و متناسب سازی مجازات‌ها با جرایم، نسبت به تنقیح، اصلاح و رفع خلاءهای قوانین جزائی اقدام و حداکثر تا پایان سال اول برنامه ششم لایحه مورد نیاز را تهیه تا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

۸- به منظور استفاده از خدمات کارشناسان و مشاوران در دستگاههای اجرائی به ویژه در زمینه‌های بودجه‌ریزی، برنامه‌ریزی حقوقی، اداری و استخدامی، نظام تشخیص صلاحیت شامل رتبه‌بندی، رسیدگی انتظامی و تعرفه خدمات کارشناسی مشاوران و کارشناسان مذکور به پیشنهاد سازمان و معاونت حقوقی رئیس جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۹- در جهت حفاظت بهینه از بیت‌المال و حقوق و اموال دولت، دستورالعمل مشتمل بر سازوکارهای مختلف تشویق و ماندگاری شاغلان در پستهای تخصصی حقوقی در دستگاههای اجرائی از جمله در مورد فوق‌العاده حمایت قضائی مشترکاً توسط معاون حقوقی رئیس جمهور و وزیر دادگستری و رئیس سازمان ابلاغ خواهد شد.

ماده الحاقی (۸۸)- به منظور تحقق اهداف چشم‌انداز و فرامین مقام معظم رهبری در خصوص مبارزه با فساد و در راستای بند «۱۹» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بند «۳۹» سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه:

۱- کلیه دستگاههای اجرائی به منظور شفاف‌سازی فضای اقتصادی و اداری مکلفند حداکثر تا پایان سال دوم برنامه بسترهای الکترونیکی لازم شامل سامانه‌ها، پایگاه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی خود را جهت تأمین نیازهای اطلاعاتی، رصد و پایش برخط و تسهیل نظارت الکترونیکی سازمان بازرسی کل کشور و در چهارچوب وظایف سازمان مذکور فراهم، و دسترسی‌های مورد نظر را برای سازمان مذکور ایجاد نمایند.

۲- با توجه به ضرورت استفاده از خدمات نیروهای مجرب و متخصص در امر نظارت و بازرسی، سازمان بازرسی کل کشور می‌تواند در طول برنامه ششم توسعه از خدمات حداکثر تعداد ۲۰۰ نفر از افراد بازنشسته با حداقل مدرک کارشناسی و واجد صلاحیت در امور تخصصی استفاده نماید. /ب